

సినదే యిది నానిశ్చయము. దారిని నమ్మి తప్తవ్యా
దయులగుటకంటెను, నమ్మకత్వేన వ్యాసగుటగ్రే
యస్కరంబు. ఇంకనే భూర్భువఃసను. (అప్పుడుగురు
మూర్తిగారు వ్యాఖ్యాన స్థానమువకువచ్చిరి)

(13) గు గు మూ ర్తి గా రు .

సభ్యులారా! ఇప్పటి భారతీయులు అర్షేయ
గ్రంథములగు సూర్యార్థబ్రహ్మ సిద్ధాంతాది గ్రంథము
లకుఁబదులుగా ముహూర్తదింతామత్యాది జాలగ్రంథము
లను రచించి పఠించి వ్యాఖ్యలై లోకులను లూటీచేయుచు
న్నవారు. ఇన్నయు నించుమించుగా ఏకనూర్జము
1650 ప్రాత్యేమందు రచింపబడియున్నది కాకసిల
కంఠమందు "కా కేనందాభిబాసేందు మితి ఆశ్శిన
మానకే శుక్లేష్టరూప్యవస్తతంతం నీలకంఠబుధోకరేత్"
అని కాలివాహన శకము 1501 నందునగా 1587 వ
శీస్తు శకమునకు పరియగు 1644వ ఏకమ శకాబ్దములో
ఆశ్శిజ తుడ్ల ఆప్తమి దినమందు నీలకంఠవందీతుఁడు తాను
రచించినట్లు చెప్పియున్నాడు. జాతకాలంకారమందు
"కా కేమార్గణరామసానుక ధరానం భేష్ట భవ్య

తల్లా | 'మాన బ్రహ్మపురేష జాతకమిదం చక్రేగణేశః
 సుధేః' జాతకాలకాండమును బ్రహ్మపురిగణేశుడు 1586వ
 శకము అర్ధాత్ 1670వ, విక్రమార్కశకము శ్రావణమా
 సమునందు రచించియున్నవాడు. ముహూర్తచింతా
 మణిలో "గిరిశనగరే వల భుజ భజేషుచాద్వైక్రితే |
 శశే వినిరమాదిమం ఖలుముహూర్తచింతామణిమే"
 అనగా 1522 శకమునకు నరియును 1600వ (సీస్తుశకమందు
 రచియింపబడినదని చెప్పబడినది. జిజ్ఞాసువులు ప్రతి
 గ్రంథమును చూచకొనవచ్చును నేనిచట విస్తారభ
 యముచేత వివరింపలేదు. సభికులు పరిక్షించినచో
 (660) అగువందల సంవత్సరముల క్రిందట ఏ ముహూ
 ర్తగ్రంథముల గంధమే యుండలేదని స్పష్టమగును.
 (800) మూడువందల సంవత్సరములకు యావల శాస్త్ర
 ములనేకములు రచియింపబడినవి. అన్నియు నయుక్త
 ములతోడను, సిద్ధాంత గ్రంథములకు విరోధముగను,
 ఖగోళభూగోళ విద్యకు వ్యతిరేకముగను, సాగర్థయుత
 ముగను, కడలములతోడను నిండినవిగానున్నవి. ఈ
 కల్పితమిథ్యాజ్యోతిషముయొక్క పునాది రాశిపైనున్న
 భ్రమది. కాన రాశిఫలములను గురించి కొంచెమువీ
 ష్కారంబు చేయుచున్నాడను. రామలు వాస్తవముగా

కాంతివృత్తియొక్క పరిధిండు కల్పితభాగములై యున్నవి. “అథకల్పవృత్తిమేషాద్యా అనులోమం క్రాంతి పాతాంగాత్” (సిద్ధిశి|| గాలాధ్యాయం) నక్షత్ర సమూహముల నూహించి మేషాదిపరిధిండు భాగములుగా భాగించబడియున్నవి. కుండలో 12 స్థానములు గలిగి అందు ప్రత్యేకమందొక్క గాళి వ్రాయబడి భిన్నభిన్నఫలములు వ్రాయబడుచున్నవి. ఇక్కడ సమీక్షార్థమై కేవల మేడవరాశిని బుచ్చుకొనుచున్నాడను.

“మేషేస్త సంస్థేభ భవేత్కల్పత్రం క్రూరంవరాణాంచ ఫలస్యభావం” అనగా నేమనుష్టునియొక్క యేడవయింటలో మేషరాశి వడుకో యామనుజుని భార్య క్రూరవతియగును. “వృషేస్త సంస్థేభ భవేత్కల్పత్రం సుహృదువాక్పృణతం ప్రశాంతం” యేడింట వృషభరాశియైతే సుందరభార్య; మితభాషిణి శాంతముగలది. “శ్రుతీయరాశౌచ భవేత్కల్పత్రే కలత్రయైక్తం సుధనంసువృత్తం” యేడవయింట మిథునమైతే వానివత్ని ధనవతి సదాచరిణముగలది. “కర్కణయైక్తేచ మనోహరాణి సౌభాగ్యయుక్తాని గుణాన్వితాని | భవంతిసామ్యాని కల్పత్రకాణి కలంకహీనాని ను సంయుతాని” యేడింట కర్కణరాశియైతే మనోహ-

రిణి, సాధాగ్యుని, గూఢావతి, సుందరి, కలంకరహిత
 మయినది. “సంహృత్తసంస్థేచ భవేత్కలత్రం । తీవ్ర
 స్వభావంచ ఫలంచదుష్టం ” సంహారాని యేడింటపడిన
 తీవ్రస్వభావ-దుష్టయగును. “కశ్యేష్ట సంస్థేచ భవే
 త్సుదారాః । సునూపచేహ సనయైర్విహీనాః ” యేడిం
 ట కశ్యయైన- సుందరి, తనయులులేనిది. “తులే న్న సం
 స్కగుగర్వితాంగ్యో భవంతినార్యో వివిధప్రకారాః ”
 యేడింట తులారానిలో గర్వితయితయై వివిధప్రకార
 రముగ నుండును. . . , కీటే న్న సంస్థేచ వికలాసమేతా ।
 భవేచ్ఛభార్యా కృష్ణా సరాణాం ” ఏడిండ వృశ్చిక
 మున్నయెడ- వికల-కృష్ణాత్వములుగలది. “చాపే
 ష్ట సంస్థేచ భవేత్కలత్రంగృణాంనుదుష్టం విగతస్వభావం
 విప్రస్థలజ్జం పరిదోషగతుం । యుద్ధప్రియూదింభవ మన్వి
 తంచ ” యేడింట ధనురానిగలిగిన పరిదుష్ట-లజ్జాహీన
 కలహానియ; దంభముగలది. “ఘటేష్ట సంస్థేచ భవే
 త్కలత్రం నృణామెదుష్టం విగతస్వభావం దేవద్విజానాం
 వతత్ప్రహృష్టం । ధర్మభ్రజు సత్సత్కమాచమీకం ”
 యేడింట కంభరా యైనచో మంచిబ్రాహ్మ, దుష్ట-స్వభా
 వరిహిత - దేవబ్రాహ్మణప్రవృత్తి - ధర్మభ్రజు - సత్త్వనా
 లను ముందుచుండి. (ఇదిట పరస్పర విరోధముగలదు)

“మీనే స్వ సంస్థచ విశారయ్యుక్తం భవేత్కలత్రం కుమ
 తిం కుపుత్రం” యేదేంట మీనరాశిపడినచో వానిభార్య
 విశారియై - దుష్టుదియై - కుపుత్రవతియై యుండును.
 (నమీ.౬) లోకములో బహుమంది మరణ పర్యంత
 ముకు పరిణామమేలేక చనిపోవుచున్నారు. అట్టివా
 రికి యీరాశి ఫలమేమియు గలుగదు అయినను
 ప్రతిజాతకము అథవా కుండలిలో నిఫలముండక తీరదు.
 శ్రీలకును యీరాశి ఫలములున్నవి. వారికి భార్యలే
 వరు? ఫలశాస్త్రకర్తల కటువంటి మితిభ్రమగలిగి
 నదో బాదుడు! స్వార్థులకు తక్కువ మతిభంగము కలుగ
 వలసినదే. ఇట్టివారికి యాభార్యవాడులనిపేరు భూలో
 కమున నాకుచూరుడు నాదాహిత్రులయొక్క కన్యదిన
 ములను తెలియజేయు ఫలశాస్త్రజ్ఞులకు, ఎందువండుల
 కూప్యములు బహుమతిజేయుదునని ప్రకటించిన ప్రతిజ్ఞ
 ను యీయభార్యనాదులుగాని, వారి గురువులుగాని, నటి
 వారికురు బయించలేక తప్పునుతామే ప్రోత్సముచేసికొనుచు
 దొంగబువలె దాచుకొన్నారు. సిద్ధాంత శిరోమణి
 యొందు “కులాలచక్రభ్రమివా మగత్యా-యాక్ తో
 నకీటాశివ భాంతియాంతః” అనిగా కుంభవాసుని
 యొక్క చక్రభ్రమము వానిమీదగల కీటకమునకు

తెలియనివిధమున, మనకు భూభాగము తెలియదని యును, అర్హభట్టియమునకు “అనులోపగతిర్నాస్తి పర్యత్యచలం విశామగంతుర్వత్ | అచలానిభాంశ తద్వత్ సపశ్చిమగామిలంకాభూమ్ని” అనగా నోడలో గూర్పుంటే సముద్రప్రయాణము చేయువానికి తాము సీరముగ నున్నట్లును, భూభాగము కదలునట్లును దొచులాగున, పొద్దుడు స్థితిముగ నుండియు పడిమట్ల పోవునట్లును భూభి తిరుగుచుండియు సీరముగనున్నట్లు దొచుననిచెప్పబడియుండగా, ఫాల్గూను శను దివ్యస్థితిముచేత భూస్థిరత్వమును సూర్యగవ సమును సాధించుచున్నవారు. ప్రపంచములో ప్రతిమానవుని జీవించిత్రము పరిక్షించితిమేని అందెద్దర్కికన-నేకవిధమున నుండదు. అంత జీవులకు నంతభేదిములను బూడిచి ఫలానుభవములు దును, ప్రపంచమున సరాసరి నూటపదికోట్లు (110,00,00,0) మానవులుగలదు. ఫలశాస్త్రజ్ఞులు సెకండున కొకటి పంతున కల్పించినను 18400 కంటె సధికముగ ముహూర్తములను సృష్టింపజాలరు. ఈ యల్పరిగ్నములతో నెట్లు ఫలమును తెలియవలయును? ప్రతివాని జీవనచరిత్రయు భిన్నముగ నుండుటచేత నొకమానవుని కందరివలె మదియొకని కుండరాదను. గమక సీతాస్త్రములు

కల్పితములై మిథ్యలై ముఖము నుఖములరెంటిని జూపు
చమత్కారముగలవై మా నవుల భ్రమింపజేయుచు
బహుయనర్థములకు నాధారమై యుండుటచేత దీనిని
నాశనముచేయుట కంగీకరించుచు విరమింపచున్నాడను.
(అప్పుడు శాలిదాసుగా రుపన్యాసమివ్వ ప్రారంభించి)

(14) శాలిదాసుగారు.

సఖికులారా ! ఫలశాస్త్రములలోని చమత్కార
మంతయు నుఖమనుఖముల రెంటిని జూపుటయైయున్నది
గాన, నది సత్వశాస్త్రమని భ్రమిల్లుచున్నది. ఉదా
హరణముగా మేషరాశి ఫలముజూచుడు ! “ధనవాక్
పుత్రవాన్మగ్రః షోఢికారిశ్చేరితః । ధర్మకర్తసమాయు
క్తః సుశీలోరాజవల్లభః । గుణాదిరామసతతం దేవప్రా
వ్తానాపూజకః । కోపహాకల్యణోక్తావ తామ్రవిశ్రుతలో
చనః । శూరః శీఘ్రప్రసాదీచ కామీమృగజానుకః॥ ”
యిత్యాది— మేషరాశిగలవాడు ధర్మకర్తయుక్తుడట !
కామాత్మరుడట ! శూరవీరుడట—మరియు దుర్బలుడట ।
శ్రీయి సైపులేమి— మహమ్మదీయులేమి— కటికవారలేమి—
కన్నపుదొంగలేమి, యీ మేషరాశిగలిగి యున్నవారెం

దశోగలరు. వీరియొక్క జీవహింస కర్తవ్యత నకలధర్మములు వశించును. వారివిషయమున నీమేష రాశియొక్క ఫలమేమయ్యెను? జాతకాభరణమునందు రాశినిబట్టి మృత్యునవయము నియమింపబడినది:— “ఆయుస్తస్య వివిధైశ్శమిత్వాది” మేష రాశివాడు కార్తికమాసమునకు నవమి బుధవారమున జన్మను “వైశాఖ శుక్లపక్షే త్యాది, మాఘమాస నవమ్యాంచేత్యాది, ఫాల్గుణస్య సితేపక్షే త్యాది, చైత్రే కృష్ణ త్రయోదశ్యామిత్వాది, జ్యేష్ఠమాసేత్యాది, ఆషాఢస్యసితే పక్షే త్యాది, శ్రావణస్యసితే పక్షే త్యాది, భాద్రమాసేత్యాది, అశ్వినిస్యసితే త్యాది” ప్రమాణములవలన వృషభరాశిలో జన్మించినవాడు మాఘశుద్ధ నవమి శుక్రవారము రోహిణీనక్షత్రమందును, మిథునరాశివాడు వైశాఖశుద్ధ ద్వాదశీ బుధవారము మధ్యాహ్నము హస్తానక్షత్రమందును, కర్కరాశివాడు మాఘశుద్ధ నవమి శుక్రవారము రోహిణీనక్షత్రమందును, సింహరాశివాడు ఫాల్గుణశుద్ధ పంచమి సోమవారము మధ్యాహ్నమున నీటినడుమ జన్మనని, కన్యారాశివాడు చైత్రబహుళ త్రయోదశీ రవివారమునను, తులారాశివాడు వైశాఖ శృష్టాష్టమి గురువారము అశ్లేషా నక్షత్ర పూర్వప్రహరమందును. మృశ్మిక

రాశివాడు శ్రేష్ఠశుద్ధ దశమి బుధవారము మాస్తానకు
 తృమంకును, ధనురాశివాడు ఆమాఢశుద్ధ పంచమి
 శుక్రవాము మాస్తానకు త్రయమంకును, శుకరాశివాడు
 శ్రావణశుద్ధ దశమి మంగళవారము శ్రేష్ఠా నక్షత్ర
 మందును, కుంభరాశివాడు చాత్రవశశుద్ధ చవితి శని
 వారు భరిణీ నక్షత్రమందును, మీనరాశివాడు ఆశ్వీణ
 శుద్ధ ఏకమి గురువారం నా మంకాలం శృతికా నక్షత్ర
 మందును చత్వరు. (సమీక్ష) జాతకములలో వానివాని
 గూఱుప్రమాణములు చూడవలె అనాటి కే దేవము
 వచ్చునో శోధించుడు ! అథవా ప్రతివాని ముగవను
 యమును పరీక్షించుడు ! అప్పుడు దీనియంధవమును
 మిథ్యయు శృంగును మనుష్యున కీధంకాస్త్రము—
 పరిణామము నానుకూల్యము పరిణామమును మరణనమ
 యమును విధించియున్నది. ఈ విషయమింకమకు కాల
 ములందు మాత్రమే చునుచుండు చావవలయును. సంవ
 త్సరములో కేడించిన 365 దినములలో 365రుకు జావ
 కూడదు. లోకమున ప్రతిదినమును చనిపోవుచుండు
 పౌత్యముగ జూచుచున్నారము. మరణముకనితను
 మీకు జూపుచున్నాడను. ఈ జాతకాధరణ బ్రహ్మ
 మువ్యాసిన నొనటిరాతను మూలసాగరీయము గ్రంథప్ర

వృక్షము కుడిచినేసి “కార్తికేత్యాది” మేషరాశివాడు
 కార్తిక శుద్ధ చదితీ మంగళవారము భరణీసమీక్షమును
 “రోషమానేత్యాది” మిథునరాశివాడు పుష్య బహుళ
 అష్టమి బుధవారము ఆర్ద్రాశ్వింతమందును, కర్కరాశి
 వాడు “ఫాల్గుణేత్యాది” ఫాల్గుణ శుద్ధ చతుర్థమందును,
 సింహరాశివాడు “శ్రావణేత్యాది” శ్రావణశుద్ధ దశమి
 శనివారమునను, కన్యరాశివాడు “భాద్రపదేత్యాది”
 భాద్రపద శుద్ధ నవమి బుధవారమునందును కుంభరాశి
 వాడు “వైశాఖేత్యాది” వైశాఖ శుద్ధ త్రయోదశి శుక్ర
 వారము మధ్యాహ్నము శతభిషాక్షత్రమందును, వృశ్చిక
 రాశివాడు “జ్యేష్ఠమానేత్యాది” జ్యేష్ఠబహుళ యేకా
 దశీ మంగళవారము అనూరాధ సమీక్షమందును, ధను
 రాశివాడు “ఆషాఢేత్యాది” ఆషాఢ శుద్ధ పాడ్యమి గురు
 వారం హస్తాసమీక్షమందును, మకరరాశివాడు “కార్తికే
 త్యాది” కార్తిక శుద్ధ పంచమి శుక్రవారం క్రమణసమీక్ష
 మునందును, కుంభరాశివాడు “మాఘమానేత్యాది”
 మాఘ శుద్ధ విదియ గురువారము ఉత్తరాభాద్రమణం
 నును, మీనరాశివాడు “మాఘమానేత్యాది” మాఘ
 శుద్ధ చావదశీ గురువారం ఉత్తరాభాద్ర సమీక్షమందును
 చావపరిసరవని విధించెను. ఇకదీని గణితజ్ఞులమును

నమీక్ష చేయుటకు పలికులతో విడిచిపెట్టుచున్నాడను; ఈ పరస్పర విరోధముల చక్కపరచుటకు మాతృలోక మునచ్చినది.

ఒకతూరి నేను ఏదేకయాత్రకు వెళ్ళునప్పుడు ఫల శాస్త్రీవేల్తవచ్చి “యిచ్చకు వామపార్శ్వయోగిని గనుక తత్సంగధర్మము వానమివ్వవలయునని పలహాయిచ్చెను. నేనాపిశాచి నులులైన దూరముపోనివ్వవలయునని వానమిచ్చించిపంపించితిని. మరియొకడువచ్చి “వృష్ణోదక్షిణేవాపి యోగిని గమనేహితా । వామసమ్ముఖయోగ్యేష్టావాయుమేవం విచింతయేత్ ॥” (విజయకల్పలత) అని చెప్పి మాచంధువులహాని నాప్రయాణభంగముచేయుచును. కొంతకాలము తరువాత నాడలుచెప్పినశాస్త్రీయే— వామయోగినినాడే ప్రయాణమయ్యెను. అప్పుడు నేనాతనితో “మీకు యోగినివిచార మక్కరలేదా” యని యడుగగా సతదండులకు “యోగినిను ఖదావామే పృష్టేవాంఛితదాయినీ । దక్షిణే ధనహంత్రిచ సమ్ముఖే మిణప్రదా” యనిచెప్పి శీఘ్రలోధలో వామయోగిని సుఖకారముని చెప్పబడినద నెను. చూచితిరా వింతను ? సర్వముకు శుక్రదోషములు కల్పించి ముహూర్తచింతామణ్యాది గ్రంథములలో వ్రాసుబడినవి

గాని, యోగర్హిత జాలగ్రంథములు రచించినవారి శోత్ర
జలకు తోషములేదని వ్రాయబడినది. చూడుడు !
“ కళ్యచేషు నళిశ్శేషుచాత్రి శృగ్వంగిరస్సుచ । భార
వ్యాకేషువాక్యేషు ప్రతిశుక్రోవదుష్యతి ” (విజ్ఞానామ
భారా) ఓహో ! కళ్యపాది శోత్రములవారికి మిత్రుడై
తక్కినవారందరికి శుక్రుడు శత్రువుగుటకు కల్పితకారణ
మొకటి వ్రాయకున్నందుకు వారిబుద్ధికి ధిక్కారమర్పిం
చుచున్నాడను. పరులచేద్రవ్యము బాగుటకున్న, జప
పూజ-పాఠ-శాంత్యాదుల మాలమున లూటీచేయుట
కున్న పన్నిన యోగపట మంతకాలము జరుగవలసి
యున్నదో ?

వచ్చుటకు గండాదులు కారణములుగా నుం
డును. బ్రతుకుటకు గ్రహబలము కారణముగా నుం
డును చావనూ వచ్చును. బ్రతుకనూ వచ్చును. ఆడది
జన్మించనూ వచ్చును- మగవాడు జన్మించనూ వచ్చును.
దరిద్రుడు గావచ్చును- మరియు వాడే ధనికుడుగావ
చ్చును. ఒకయోగమున పర్వమురావచ్చును- మరియు
కళంగమున రాకనూ పోవచ్చును. మఖము కలుగవ
చ్చును- అకాలమునందే దుఃఖమునకు కారణము నుండ
వచ్చును. అంతయు జడములగు గ్రహములు ప్రసా

దించును దేవుడు లేడు ; ఉన్నను వానికధికారములేదు.
ఇది యే ఫలశాస్త్రముయొక్క ముఖ్యసిద్ధాంతములు.
చాలమంది యువగ్యానకులున్నవారు గావున నేనింతటి
తో ముగించుచున్నాడను.

(చంద్రగుప్తుడు వ్యాఖ్యానవీరమెక్కెను)

(15) చంద్రగుప్తగారు .

పథ్యలారా ! లోకములో నెవరికి జన్మలనువం
చించుటయందెంత వేర్పరితన మెక్కువగలదో అటువంటి
ధోర్తులును, కవటులును మహా జ్ఞానులగుచున్నారు.
వారివలన మోసపోయిన యమాయకులందరు నెక్కువ
స్వానుభవజ్ఞులై యున్నారు. కొద్దినాళ్లక్రిందట నొక
దివ్యజ్ఞానియను ఫలశాస్త్రజ్ఞుడు, ముహూర్తములు కర్త
ఫలమును బోగొట్టజాలవుగాని, శుభకార్యములు శుభ
ముహూర్తములలో చేయవలెననియును, మనమీశ్వర
భ్యానాదులు నలుపునపుడెట్లు శుభ్రవరులై నలుపుదుమో
అట్లు మంచివనులు మంచిలగ్నమున జేయవలయునని
యును చివర్యసించెను. నా ప్రహేతుడందుకు “చెడు
ముహూర్తములను వృద్ధిచినవారెవరు ? ” యని ప్రశ్న

వేయగా నతనిని యందరుగలిసి బాగుగ మదిలించి వంట
 వేసిరి ఇది వారినభ్యంతగా ముందును. శుభ్రమునునది
 దేహాత్మకంబున రెంటిని చంబంధముయినది. బాహ్యశుద్ధి
 యాలోగ్యమునకును ఆత్మశుద్ధి యాత్మరప్రీతికిని అధిక
 మోక్షమునకును యావశ్యకములైనవి శుభకార్యము
 లన్నియు నీశ్వరప్రీతికి పాతమైనవి గావున, ప్రతి వనికని
 ఆత్మశుద్ధి ముఖ్యమైనది. ఇది గుణకర్తవ్యభావ సంబంధ
 మయినదిగాని ముహూర్తసంబంధమైనదిగాదు. మంచి
 మంచిముహూర్తము కావలసినచో చెడ్డకు చెడుముహూ
 ర్తము నావశ్యకమయ్యెను. కూర్చుండుట - లేచుట -
 నడచుట - భుజించుట - వరుండుట యిత్యాది నిత్యకర్త
 ములన్నియును శుభకార్యములు వీనికెల్ల ముహూ
 ర్తమును జెవకుచు గూర్చుండవలసి వచ్చెను. ఇది కేవల
 మసంభవము. ముహూర్తకల్పము కాలవాచకముగా
 నున్నది. మంచి ముహూర్తమనగా అనుకూలమయిన
 కాలమని యర్థము. ఈ కారణమునబట్టియే - గృహ్య
 సూత్రములం దుత్తరాంతము శ్రేష్ఠమని చెప్పుబడియు
 న్నది. దేవుడు చెడుముహూర్తములను సృష్టించినాడని
 ఫలితకోటిష్ఠులు నమ్ముచున్నారు. దేవులకు వారివారి
 కర్తానుసారము ఫలములనిచ్చుటకు మంచిచెడ్డ ముహూ

రముల యొక్కరయించుడు. భూలోక ప్రభువులు సయితము శిష్టులను రక్షించుటకు గుండిచిసములును, దుష్టులను శిక్షించుటకు దుర్ముహూర్తములును నిశచిదింబియించలేడు. జీవులెక్కువ ధర్మవరులైన మంచికాలము నియు, యెక్కువ దుష్కర్మవరులైన చెడుకాలముని సత్సహచరితోపాథిగా చెప్పబడుచున్నది. “కలిప్రసూప్తా భవతీ వజ్రగ్రహావరంయుగం । కర్తవ్యభ్యుదయతస్మై తా విచరంత్య కృతంయుగం ” అని యున్నది. గనుక చెడ్డ కాలమునుండి లేనేలేదు. అంతయు మానవుల ప్రవర్తనలో నున్నది. నాద్యపాపము చేరకర్మము మొదలగు పాతకకర్మలకు ముహూర్తములు చూడుదు. = తీర్థో గ్రాంబువభేష మద్య ముదితం” (ముహూర్తచింతా మణి) (వీడమాషఘరా) “కాదేషి త్యేనారుడే పాదు హూత్యేత్యాది” = ఉషాశ్విని మృగేశ్వారే పునర్వశ్రీవజ్రత్రయేత్యాది” (ముహూర్తగణి) అర్ధాశ్విను-శతభిష- త్యేష- భరణి- అశ్లేష - మూల- పూర్వాషాఢ- పూర్వాభాద్ర- పూర్వఫల్గుణి - వశిష్టములు మద్య పాపమునకు శ్రేష్ఠములు. “వికాశాకృత్తికాపూర్వా మూలాస్తాభరణిమఖే । అశ్లేష త్యేషయోర్యేష భామనాకామనేబలే । లగ్నేనా దశమేనామకృతవ్య

ద్రోవ్యలభ్యాయః । అనః ! స్వార్థవిశాచమా ! నిత్యమా
 వంశానముల సంధులను చేసితివా ! నీకంటె పాపస్య
 దూష మెక్కడనున్నది ? ఓ దురాచార ప్రవర్తకాచార
 యులగు ఫలకాశ్రునేత్రులారా ! మీకంటె నిధిశముని
 న్యదేశ శత్రులెవరు ? సత్యనాశములో నేమైన శేష
 మున్నదా ? లోకములోని ప్రతి దుష్టకార్యము చేయుట
 కును గ్రహములారామని వ్రాయబడినందువలన జారులు
 చోరులు జానరులు మొదలగువారందఱును తమదుర్గు
 ణములకు జాతకముల సాధారముగా జూఢదురు. జాతక
 ములలో నే యేదుర్గుణములు వ్రాయబడియుండునో అట్టి
 కుకర్తలనెల్ల నిర్భయముగ నాడరించి పాతకులగుచున్న
 వారు. ఒకడు తన్ను తనమిత్రులు జారత్వివిషయమై
 యాక్షేపింపగా వాడు తనజాతకములో తనకు చెందువం
 దల భార్యలు గలరనియు నది యీమార్గమున ఫలించు
 చున్నదని చెప్పి, యిది తన దోషముగాదనియు గ్రహ
 లునునియు సమాధానమిచ్చినాడు. ఇట్టి కాశ్రుము
 ధర్మక్షణముచేయుచున్నదని వాదించువారి నేమనవల
 యును ? ఈ మహానుభావులు భావికాలమున రాశోపు
 గొన్న అవదలను తెలిసికొని అట్టివహదములనుండి జను
 లను తప్పించువారివలె ॥ ఈ శంకర్సర మన్వగ్రహమా

టము, నవ్వుగ్రహకూటము, కుడ్గ్రహకూటము, దేశమున మహాఘోరము సంభవించును. గొండునూపాయలుకు కడవెడు నీరమ్మబడును అగ్నివరము గురియును. రాజులు రాజకేళిలో మడియుదును." ఇత్యాది భయంకరమును ప్రకటనల వెల్లడిచేసి లోకులను భయకంపితులను చేయుదురు. ఏ ఫలకాన్త్రోవేత్తయియినను కలకత్తాలో గలిగిన భూకంపమునుగాని, మనరాజునందు ప్రసక్తమునకు నిష్పలుకొనుటనుగాని, మంగపట్టణము నద్ద నినుపదారియొక్క యనాహతమునుగాని, మహిళా దువండు రాజమందిరము దగ్ధమయిన సంగతినిగాని, గాజీ పుర డిస్ట్రిక్టు విరనాగ్రామమందు సంభవించిన యుల్కాపాతమునుగాని, బొంబాయిలో ప్లేగుయొక్క యుద్రేకమునుగాని, దక్షిణ హైదరాబాదు అతివర్షమున జలప్రళయములో దిగులుకొనుటనుగాని, యిటుచంటి ఘోరమున నావదలనో నెద్దానినైన ప్రకటించి హెచ్చరించి రక్షించి నవాడు గలడా? ఏడు దేశమునకు చేసిన మేలుజాపెదరా? అథవా అసర్థములనుగురించి లోకపెట్టగలరా? దీనివలన హిందూ దేశమున నెన్ని వెట్టితలకాయలు పోలులుచున్నవో గణింపగలరా?

భూలోకములో నొకస్త్రీ యుండే పుత్రుడుం

దెను. ఆమె తన కుమారుని కుండలినీ శోధింపునకు జావగా నాతడు “నీవుఁడుఁగొక వారములో మృతి నొందు” నని చెప్పెను. ఆమె మిక్కిలి భీతాత్మయై మరియొకరికి జూపెను. యీ రెండవనాడును యీదుష్టకాస్త్రము ననునరించి మొదటివాడు, చెప్పినది యథార్థమనెను. అందుకా మూర్ఖస్త్రీ వ్యసనాక్రాంతురాలై, తనపుత్రుని చావుకు తానుచూచి యనంతరము బ్రతికి యుండుట వ్యర్థమని భావించి, యారాత్రి నెవరికినిఁజెల్పక ■ త్తహత్యగావించుకొని చచ్చెను. ప్రవేశపరిక్షకు చదువుచుండిన కుమారుఁడిప్పుడు పౌఖ్యముగ నున్న వాఁడు. ఇటువంటి కాస్త్రముగను విశ్వాసముంచుట శ్రేయమని - పురుషాథకమని - పుణ్యమని - యే గుహాపాతకుఁడు చెప్పినో నేహుహింపఁజాలను. ఈ ఫలకాస్త్రాజ్ఞలు స్వాథకానాథన నిమిత్తమై చేసెను కృత్యములు వివరింపవలయునన్న గొప్ప భారతమగును.

నా పోదరులారా! మీకు సంశయముఖ్యికారణ మింకను సమూలము నివర్తికాకున్నచో నేజెప్పజాలను.
(అప్పుడు వేదభూషణరావుగా రుపన్యసించి సిద్ధమైరి)

(16) వేద భాషా గాథ .

విశ్రాంతి పోయినట్లుగా ! నేను భూలోకములో
నన్నప్పుడు నా పొరుగువాడగు పశుపతివర్తగారి యిం
టిలో వారికూతురగు కాంతిమతియొక్క వివాహమును
గూర్చి యాదంపతులకు జరిగిన సంభాషణమును పథవా
రికి నివేదించుచున్నాడను.

(పశుపతివర్త కొన్ని జాతకములు తనముంచు
కొని జామ్యులతో నాట గాడుచున్న కుమార్తెను
జూపుచు భార్యవారిచే వింత చెప్పుచున్నాడు)

పశు:— ఈ యభాగినీదేవి మనకథాపుట బుట్టి
మనవంశమున కళంకము కురిపసాగెను. ఈ చార్మ
గ్యపు కూతురతప్ప మనయుట నెవ్వరికిని యెనిమిదినంప
త్సరములు చాటింతువాత వివాహము చేయబడలేదు.
ఈ త్యేష్ఠాదేవి పుట్టి మనప్రతిష్ఠను మట్టిపాలుచేసివది.
చూడుము — నాశరీర మీదింతచేత క్రమక్రమమున
కృశించుచున్నది. కంటి! నిద్రయెట్టిదో తెలియదు.
ఆకలి మందగించిపోయినది. ఈ దట్టణములోగల మంచి
వదుల జాతకవక్రములన్నియు మనయెల్లునింబిపోయినపు

టిని యీపాదువుత్రిక పత్రికతో నొకటియు విధి
కలిగియున్నది.

హరి:—ఏమీ ! దీనికి విలువగల వగలలంగిరి
చుకొను భాగ్యములేదా ?

పకు:— నీకు పిచ్చియేమి ? అలంకారములు
గోరకవు ! నీ విజ్ఞకుగల గ్రహగతులనుబట్టి చాచి
నండిం కొట్టెముక్కవయితము లభించుట ముష్కరమై
యున్నది. అంతమాత్రము కొరకన- రిజే- భాగ్యవతి
యని నంతసింపవచ్చును. నేనెంతో ధనవంతుల తన
యులయొక్కయు గొప్పగొప్ప పదాధికారుల వుత్తుల
యొక్కయు జన్మపత్రములు చూచినను దేనితోను కలి
యకున్నది.

హరి:—అయ్యో దురదృష్టమా ! (అని నెత్తిన
గొట్టుకొనుచున్నది)

పకు:—ఈ కాంతిమతి గతవయశమున గోగ
ముతో చనిపోవుచుండగా నేను వృథా కైదులకు నూరా
రులు కొల్లబెట్టి రక్షించినది నాయన రాధము. అప్పుడే
పిచ్చియుండిన నంత బాగుండెను.

హరి —(కన్నులనీసుకొన్నచు) ఈ పుత్రి ! నీ
దుర్భాగ్యమునకే ముందు P, అయ్యో ! నాపురాకృత

ఫలమిట్లుండగా నిన్న నవలసివడేమున్నది? బిడ్డా! ఏవ్రాత
ఫలమిట్లున్నదా? నీ కంటో ధనవంతునికాంతవై యు
డగా జూచి సంతోషించు భాగ్యము నాకులేక పోయి
నదే! హా దైవమా— నన్ను గొడవాలుగా నేల శేయక
పోతివి? అయ్యో కూతురా! నీ తల్లితండ్రులను దుఃఖ
ములపాలు చేయుటకై నీవు మాకడుపున బుట్టితివా?
అహ— నీరూపమునకు దగినవగుని యాపావపు దైవమే
గూర్చకపోయెను? నీయట్టి సుందరాంగినిపొందిన వాడిని
దుగ్గిని సముడని భావించియుంటినే! మీరండ్రే యిట్టి
పాపపు మాటలాడునని నే న్యన్నమందైనను కలంచి
యుండనే! ఆ దేవుడా! యిదెంతటి యభాగ్యము?
కటకటా— యీకాంగిచుటికి మృత్యురూపముగు నీపాప
గ్రహము లెక్కడినుండి వచ్చియుండును? ఏమి నానో
ముఫలము? ఈశ్వరా— నీచిత్తమిట్లుండెనా?

పశు:— ఓసీ! దీనిరూపమేమి గాల్చినా! భాగ్య
ములేనట్టి పౌండర్యముతోనెమి ప్రయోజనము? నేనే
కాదు— దీనికాతకములో గ్రహచారమునుగురించి యే
జ్యోతిష్కుని యడిగినను కలియవనుచునే చెప్పుచున్నాడు.

నేను:— (బేదభూషణరావు) అయ్యో! కాము
త్తచేతులతో వెల్గిన చాతకవిధులెల్లు మిళితముగును?

పశు:—వేదభూషణంగారూ ! నేను మూర్ఖుడను గాను ; తాంబూలపుష్పఫలాదులు లేకుండ కూనవచ్చున ములతో జోను.

నేను:— ౪ డిపోవు పూవులతో సిద్ధాంతులకేమి ప్రియోజనము ? వారికి వేండిపుష్పములు చక్రవర్తిగారి బంగారుముద్రలు కావలసియుండును. అందులో తప్పక దేవుడున్నాడు ; దైవజ్ఞులును సంతసించురు ; గ్రహములును ప్రసన్నముగను. నామాటవిని వానిని లక్ష్మీ జ్యోత్యులకండ్లకు జూపదని అన్ని జోపములు చక్కబడి మీశాతుని వివాహము త్వరలోనే ముగియును. మీరు కోరిన వదలి జోడించును.

పశు:— రామరామ ! యెంతమాట !! యేమండీ!— నాకు జ్యోతిష్యము తెలియదా ? నేను అప్టరైజర్ కావా ? మాతండ్రిగారెంతటి విద్వాంసులో మీరెరుగుదురుగా ?

హరి:—నూమామగారిసంగతి నాకున్న తెలియును వారును పనికిలిగినప్పుడు సిద్ధాంతులకు కూనవచ్చునట్లు కీడుక కొంత సమర్పించుచుండిరి. కుక్కవేషంనేస్తే— మొరిగేది రావద్దూ !

నేను:— మొన్న విగితద్దం తాచార్యులకు దామో

జరుని కూతురను గూర్చినవ్వడు లక్ష్మీసిద్ధాంతిగారి యె
డిలో సర్వశతమానం పడిననంగతి మీరెరుగరా ! వృథా
చిన్నచానిని కఠోరివాక్యములతో నొప్పించక నేనుయో
నమర్పించుడు ! పట్టించేకులు జోడించిలే వారికడుపెట్లు
నించును.

వసు:—మీరేమి జ్యోతిశ్శాస్త్ర మెట్లుచూడదిన
నరిపోవుటకు గుండ్రనివిస్తరి యుచుకున్నారేమి ? చూడు
డిది దేవదత్తుని జన్మపత్రము. అతనికెదు గ్రామములు
గలవు. సంపదకు మేరలేదు ఇందులో మూలాపక్షత్ర
ము వాళొరకు లాగుండలేదు. ఎవరును కెందురూర్లు
చావరుగాని, యెవరైన తమ గ్రహమువలన తాము చావ
జోరెవరుగాని, ఎదులగ్రహమువలన తాము చావునుగో
రదు. గాన నేను మరణభీతి గలవాడనకుము నేను ధీర
వీరమగు శ్మశ్రియపంశమందు బుట్టిన కొరకుడు.

నేను:—నిజముగా మీరు ప్రచండ లహరీదూ
రులు, తామింకటి భీరులైయుండియు మూలాపక్షత్ర
మునకు భీరులైయుండుట వింతగానున్నది. ఈజాతక
మెవరిది ?

వసు:—ఇది రామవర్మది. బి. యే. బియ్యం.
ప్యాను చేసినాడు. ఇతని పొటోను చూడుడు !

శేషుః—ఇతడు తన చేతులు తన కేబులో నుంచు
కొన్నాడు. వశిష్ఠ యీ గాగుండరాదు. వశాలక్ష్మయు
తో వమానమయివ దృత్తి మురియొకటిలేదు. వశిష్ఠు
యను ఆకలితో కాధపడెను.

హరిః—వారిక జీర్ణ రోగ ముంకునేమి ?

శేషుః—కాదమ్మా— కాగుగా సంపాదించువారిని
తాత్పర్యము. దిగులువడకుదు !

పశుః—ఏమయివనేమి ? వానిది శ్రేష్ఠానంత్రము
సందుచేత వధువుయొక్క అన్న చనిపోవును.

హరిః—ఆ పాదుజ వ్రష్టమును కాల్చివేయుదు.
ఆకోకవక్రము చూయుట నుండరాదు.

పశుః—ఇది గురుప్రపాదుని పత్రము. వధుని
గ్రహముకంటెను వధూగ్రహము బలియై యున్నది.
ఇది వద్దనాభునిది. లగ్నాధిపతి యెనిమిదవరాశిలో
నున్నాడు గనుక తప్పక దరిద్రుడగును. వానిబుద్ధి వశం
చును. క్రితలేనివాడగును. ఈ వారకము సూర్యకర్తది.
జాక్షరు చని పాత్రమచేసినాడు. ఆయితే చక్రుగ్రాధిపతి
బలములేనివాడై చంద్రుండు పాపమునందున్నాడు. గనుక
స్థిరవనతి చెడిపోవును. భూచాక్ర కలుగును. ఎల్లప్పుడు

లోగిసిడితుడగును. వీరి చూచినను విధికలెరుకున్నది. నేనెందు చేయుదును ?

సభానదులారా ! కాలయాపనముగచున్నది. మనభారతీయ కన్యలపాలిటి మృత్యువగు నీయవనశ్లోతి షమువలన గలిగెను యనభాము లిన్నియని యెవరు చెప్పగలరు. ఒక్క వివాహకర్తలే కాదు. మానవుడు జన్మించినదాదిగా దివప్రతిదినమును మరణవర్యంతము నీమూర్ఛసిద్ధాంత నామధారుల నాశ్రయింపవలసిన దుస్థితి సంభవించియున్నది. ఇది బాల్యవివాహమునకు కారణమైనది బ్రహ్మచర్యమునకు కుఠారమైయున్నది నత్యవిద్యకు గర్భశత్రువైనది. పైనచెప్పిన కాంతియిది యొక్క దుర్గతిని తలంచుకొన్న నాకీవృక్షుడును శరీరము జలదరించుచున్నది. యా పశుప్రాయుడగు పశుపతి వర్తతుడనొక జబ్బదియేండ్ల ప్రాయపు జమీందారునకు తనకూతురను వివాహముచేసెను. అకథకు వివరించుటవల్ల ప్రయోజనమేమున్నది. ఈ పాడు ఫలకాశ్రమును ధ్వంసముచేయుటకు ప్రయత్నించుటలో నా చేతనైనపని చేయుటకు నమ్మరించినాడను. నేగూర్పుంజెడ. (అప్పుడు అనంతావధాను లుచన్యానవేదికపై విలువంబడిరి).

(17) అపంకావధాలులు.

మహాశయ్యలారా! గణితఫలితములు వేరువేరు
వానిలోని విషయములవలననే వెలియుచుండును. ఎట్లు
నగా—(1) మను సత్తరము నుచ్చరించుకాలములో
వార్లవ భాగమునకు తృటి యనిపేరు. తృటి మొదలు
కొని కల్పవర్యంతము కాలముయొక్క గణితమును, విక
లము మొదలుకొని భగణమువరకు క్షేత్రపరిమాణమును,
వక్షత్రములు మొదలు వృథివ్యా గ్రహగోళగతులను
గురించిన విషయములును, వీని సంబంధమున భుటికాది
యంత్రరచనపర్లనలును, గలిగివది గణిత జ్యోతిషముపబ
డును. ఇది వేదాంగమగు సిద్ధాంతజ్యోతిషము. ఇందు
కొన్ని ప్రాచీనములును అధీనికములును గలవు. అధునిక
సూర్యసిద్ధాంతములో “రాసు ౨ వంద ౯ జన ౨౪”
యొకబ్దములు వచ్చుటచేత కృతయుగ కాలమునాటిదని
చెప్పబడు సూర్యసిద్ధాంత మిదిగాదని తేలుచున్నది.
మరియు, లిప్తా హలారా కేంద్ర మొదలగు గ్రీకుభా
షాకబ్దములుండుటచేత నిది సనాతన సూర్యసిద్ధాంత మొ
కటియండి దాని యాధారమున మయదనువాడు
సూర్యాంక పురుషునిద్వారా రాసు గ్రహించినట్లు చెప్ప

కాని సంగ్రహించునున్నాడు. (మహామహావాద్యయ
శ్రీ)ండిత నుధాకరద్వివేదీ ప్రాఫవర్ సంస్కృత కాలేజి
బనారస్‌గారి పరిష్కారాంతర్యుక్త భూమిక బాదుడు)

ఫలితశ్లోతిషమను గృహమునకు గ్రహగతుల
నెడు మనాదిని వేసియుండుటచేత రెండునాకటియని
భ్రమించిరి. గ్రహగతులమన మనుష్యులకు ఫలము
గలుగునని సిద్ధాంతమందు లేదు. రుద్రవత్తుగాదు చెప్పి
నట్లు ప్రాచీనకాలమున నైదుసంవత్సరములకొకతూరి పం
చాంగములు గుణించుచుండిరి. మహాభారత విభాటప
ర్వములో “తేషాంకాలాతిరేకేణ శ్లోతిషంపవ్యతిక్ర
మాత్ | పంచ మిపంపమేవర్షేద్వామూసాప్రపణయతే”
యిత్యాదిగా భీష్ములు దుర్యోధనునితో - పాండవులు తన
తో యుద్ధపన్నాహముచేసినప్పుడు వారియొక్క ముద్రెం
తుసంవత్సరముల పసవాసము చాటినదాయను విషయ
మునుచెప్పిరి. వారులెక్కించిన యీగణనచేత పూర్వ
నైదు సంవత్సరములకొకతూరి కాలపత్రములు వ్రాయు
చుండిరి. ఇప్పుడు సార-బ్రాహ్మ-లర్య యను మూడు
విధముల తిథిపత్రములు గలవు. ఇది యాధునిక గ్రంథ
మహిమ. ఇందు యేకాదశ్యాది తిథులను ప్రకాశు
లను గురించిన కలహము లుత్పత్తియైనవి.

ఫలితగ్రంథములవగా:—ఇట్లు కాలముయొక్క గ్రహస్థితులు విచారించి భూతభవిష్యద్వర్తమాన కాలములయొక్క శుభాశుభములు తెలుపుచున్నవి. ఇవి సంహిత-వశోర యను రెండువిధములు. గ్రహస్థితులను బట్టి సుభిక్ష-దుర్భిక్ష-సువృష్టి-అనావృష్టి-అగ్నిభయ-ఉపద్రవములు మొదలగువానిని తెలుపునది సంహిత. వశోరాయనగా- నొకప్రాణియొక్క జన్మకాలమందలి గ్రహముల స్థితినిబట్టి నమగ్రజీవనముయొక్క వృత్తాంతమును తెలుపునది కొందరి నంగతియు తెలిసియు స్వార్థపరులై వాతముచేత కల్లులు జోధింతురు. ఇట్టివారికి తెలిసిన మూర్ఖులనిపేరు.

మనముక ఫలశాస్త్రజ్ఞుని “అయ్యా! ఫలశాస్త్రము నిజమైన నందు మిథ్యలేమియు నుండగూడదు గదా” యని యడిగిన నందుకు “వైద్యశాస్త్రరీతిగా వపుషధములివ్వబడుచున్నవి; రోగములన్నియు నివృత్తింజువు; దానినిబట్టి యాయుర్వేదము బద్ధమని చెప్పవచ్చునా?” యని బదులుచెప్పుచును. వైద్యశాస్త్రము మంత్రములను జోధించుచున్నది. అపుషధములు జీవశక్తిగల రోగికి బలముగలిగించుచున్నవి. జీవశక్తిరహితముల రోగికి బలమునియ్యవు. అందు, పరార్థములలోప

ముగాని, వానిగుణములను దెల్పు శాస్త్రములో యవ
త్యముగాని యేమాత్రములేదు. వ్యాధిబలము-యావ
ధబలమునున్న, యావధబలము - వ్యాధిబలమునున్న
జయించుచుండును.

సున్నమును పసుపును నీటినిఁ జేర్చిన వసంతమగు
వని వైద్యశాస్త్రము చెప్పినదాని నివర్తన ప్రత్యక్షముగ
మిథ్యచేయగలరా? వైద్యశాస్త్రములో నొక-చోట చిం
తపండు పుట్లగఁజుండునని వ్రాసి మరియొక-చోట నుప్పుగా
నుండునని వ్రాసియుండలేదు. ప్రకృతి సదావ్యసూలమును
దానిబలమును దెలుపునట్టి వైద్యశాస్త్రమువలనను, కంటి
కగువడని యదృష్టమును దెలుపు ఫలజ్ఞాన గ్రంథమునకెం
తమాత్రము సంబంధములేదు. ఇట్టి పనికిమాలిన యువ
మానములతో మానవులను సమాధానపరతురు. పామ
దలించుకు భ్రమింతురు. అప్రవధములు పుచ్చకొనున
వ్వడు గూడను. యీ వైద్యునివలన అథవా నీ యావ
ధమువలన నీ వ్యాధి నివారణమగునా? యని ఫలశా
స్త్రజ్ఞుల వచుగుదురు. ఫలశాస్త్రజ్ఞుల నలహాల నమ
వరించి చేసిన చికిత్సలెన్నియో వ్యర్థములగుచుండగా
మనము చూచుచున్నారము. గనుక నీశాస్త్రమువలన
వమావముగ వైద్యమునుజోల్పుట నెంతటియవివేకము?

లోకములో-నే-జ్యోతిష్యుడైన స్త్రీకేంది ప్రశ్నలకు
 వసు త్తరములు నిచ్చినచో- నాతనిని దైవజ్ఞుడని నిస్సందే
 హముగ నన్యువలయును. (1) నేనీదిని మంతనంపా
 దించితిని? అంశలి నాణ్యముల సంఖ్యయేది? (2) నా
 కుగూరులకు నేపెట్టవలంచిన వేరుయేది? (3) రాత్రి
 నాశ్వున్నమందేమి జరిగినది? (+) గర్భిణీ స్త్రీ యేకా
 లమందెచ్చట యేళికువును ప్రవదించును? (5) పోయిన
 జంతువు చచ్చినదా? బ్రతికినదా? చచ్చియున్న నెట్లు
 యేనలమందు యేకాలమందు? బ్రతికియున్న నెచ్చట
 యేస్థితిలో నున్నది? యెట్లు బింపును? (6) పోయిన
 వస్తువేది? దొంగయెవరు? యేకాలమున దొంగలించెను?
 యే యవననాడు? నేరేమి? యెక్కడగలదు? వస్తువుల
 నేమి చేసినాడు? దొరకునా? లేదా? యేవిధమున
 దొరకును? యెంతకాలమునో? (7) నాబాబునాన్న
 హితునికెప్పుడు చేరును? యేమి వ్రాసితిని? వ్రాసినప్ర
 కారము జరుగునా? నాకెప్పుడు బదులువచ్చును? యే
 బాబున యేయింతలో యెన్నిపజ్జలువ్రాయును? (8) మా
 గ్రామమునందు వైత్రకుద్ధ పాద్యమి మొదలు నేటివరకు
 జన్మమత్తినవారెందరు? చచ్చినవారెందరు? ఉన్నవా
 రిలో స్త్రీలెందరు? పురుషులెందరు? 9) ఈలోకము

లోగల నానామితములలో నిజమైన మిత్రమేది? మీరవ
లంబించిన మిత్రము నెత్తమైనదని మీఁఫలకా వ్రేమువలన
పరిక్షింపబడినదా? (10) నేవుట్టిన దినమేది? స్థలమేది?
నాని వ్రదినమున చూకుటుంబమున నెందరుండెరి? ఇంకన
నేకమైన ప్రశ్న లిదివరకు నుపన్యసించిన ప్యాఖ్యానము
లందు గలవు. వీనికి బదులుఁ చెప్పకున్న నాతఁడు
పంచనచేయు పాతకుఁడగును.

ఒకడొక పశువును తోగొట్టుకొని వైవర్ణ్యనివద్దకు
పోయినప్పుడు దొరకును అథవా దొరకడు అని చెప్పను.
దొరకునన్న పృథు నమ్ముకొని యూరకుండవలయునుగా? -
నెదుకవలయునన్న - అడుగవలసినయక్కర యెందుకు?
దొరకడన్న నిరాశగనుండవలయును. అట్లున్న చిత్తు
ట దుర్లభమగును. పురుషార్థమువ్యర్థమయ్యెను. పూర్వ
మొకప్పుడొక గ్రామములో భవిష్యముగేప్పక చెప్పువా
రొకరు గలరని విని నేనును నాన్నేహితులము వెళ్ళితిమి.
విచారించగా నొక శూద్రుడు కొన్ని వారములనుండి
యిట్లు చెప్పుచున్నాడని తెలిసి, యతనిని బాడగానే
నూతు మార్గమున పంపించిన నొకరిహన్యముచెప్పెను.
అప్పుడు నాన్నేహితులలో నొకరు నా జ్ఞానముచూ
డుదు! ఇతడియ కొద్దిరోజులలో చచ్చును చెప్పెను.

అదేమని యడుగగా “నిది అతీంద్రియ జ్ఞానము. ఇది యొక శోగప్రభావము. — యశ్చపశ్యత్యన్యత్యాక్ షైష్వర్యాన్ యశ్చపవశ్యతీ కాపుభావశ్యత్ కీప్రం యనుక్ యనువంశయం ” అను నాయుర్వేద ప్రమాణమునొప్పున, నితడు త్వరలో జన్మనన్నట్లే యతడు రెండువారములలో మృతుడయ్యెను, గాన భవిష్యము తప్పక జెప్పుట మృత్యులక్షణముగా నుండునుగాని కాస్త్రాక్షానము గానేరదు. నేనింక విరమించెదను.

(అప్పుడు వరనూనండు లుచస్యసింహాగిరి)

(18) వ ర నూ నం దు లు .

సభ్యులారా ! నేనివరైననొక యుంజనీయరునో “అయ్యో ! నాలుగైదు దూప్యములు మీకిచ్చెదను; ఆ పర్వతమును నాపద్మకు దీలువలెయును. నేను ఇల్లని వీటిని ఇల్లని గాలిని శ్రాగవలయు ” నని యుడిగినచో, నాబుద్ధినిగురించి మీరేమని తలంతురు? నాజీమానము బుద్ధిమంతుడు లేడని యనుకొనదరా ? నాలుగొప్పైపాదకు కర్తవ్యమని పోగొట్టుకొనుటకు యిష్టించువాడును పోగొట్టువాడు నెంతటి బుద్ధికాలంబనవచ్చును ?

ఫలకాస్త్రాజ్ఞాన విషయమై యేమిచెప్పెదరు ? ఈభము
 హార్యమును వెదుకుటకు అర్థమేమో నాకువిప్పి చెప్పి
 వలయునని ఫలితశోధిష్యుల నడుగుచున్నాడను. విష
 ముత్రాగుటయు గ్రహచారము - దానివలన నాయువు
 జీవించుటయును గ్రహచారము. నుందు బుచ్చకొను
 టయు గ్రహచారము. దానిచే బ్రదుకుటయును గ్రహ
 చారమే. సోదరులారా ! ఫలకాస్త్రమును సవ్యక్
 దానిని దూరముగ నుంచుటయు గ్రహబలమేయని యేల
 చెప్పకూడదు ? మనువును వసిష్ఠులును స్త్రీలకు ఋతు
 మతియైన మూడుసంవత్సరముగాని వివాహము చేయవల
 యునని చెప్పియున్నారు. శుశ్రూతశారుమను స్త్రీలకు
 ముప్పదియారు ముగ్గుడిగినతరువాత వివాహము చేయవ
 లయునని చెప్పియున్నారు. వేదముందును యుక్తన
 యన్న వచ్చినతరువాత స్త్రీ తనవతిని వరించవలెనని
 చెప్పబడినది. లాకావల్కలము చేయునప్పుడు వధువు
 మంత్రముల పఠించుచుండవలసిన విధియో దీనికి ప్రమాణ
 ముగా నున్నది. యుక్తవయస్సురాని స్త్రీలెట్లు వేద
 ముల పఠింతురు ? ఇట్టి శృతివృత్తి కరుణమైన బాల్య
 వివాహములుచేసి, దేశమును దుష్కృతికి దెచ్చినది గ్రహ
 చారముగదా ? పరుల మెడలలో జయమూలమునే ప్రేమ

రవప్రవాహమున మునిగి సంతోషించు స్వయంవర వివాహములను నాశనపరచినది గ్రహములుగావా? మన పితృలోకమహానభకు గ్రహబలములేకున్న విది నడచువా? రాతివిగ్రహములకు నయితయు గ్రహచారములను బట్టి ఫలములు నిర్ణయించుచుండ లేదా?

హిందూ దేశములకు యూనానీ రాజదూతయగు మెగస్థీనీజ్ 312 క్రిస్తుకమున వచ్చినప్పుడు యీగ్రహచారములుండలేదు. చీనాయాత్రీకుడగు ఫాహియానుకు 400 సంవత్సర ప్రాంత్యమున హిందూ దేశమునకు వచ్చెను. ఆప్పుడును కుండలనుబట్టి వివాహములు చేయుచుండ లేదు. తురుష్కస్థానమునుండి ఆలబహానీ 1020 సంవత్సరమున వచ్చెను. అప్పటికి గ్రహసంచారము మాత్రపులనడుమ వ్యాపించినది. ఫలశాస్త్రములకు తండ్రీయగు వరాహమిహిరుడు 506 సంవత్సరమున జన్మించెను. మొదట యనవులలో నిదియున్నప్పుడు స్త్రీసంగాదలంచిన చంద్రగ్రహముకు హిందువులట్లే తలచినయెడల భాగవతముగాని చంద్రుడు గురువత్నిని భావించిన చక్రకు భంగమేర్పడునని చంద్రుని పురుషగ్రహముగా మార్చిరి. నేను భూలోకములో తపాకీర్తనగా నున్నప్పుడొక శత్రుత్వముని యుంచుకొని యతనిమూలముగా కక్షిచారులకు

దరికి నేనులు రాజీయగుచున్నవని భజమును చెప్పించుచు.
నేనును యాలాగే రాజీకండని చెప్పుచు: కోరికనువ
లన పుండి మేలును గలిగించితిని. మా దైవజ్ఞనివనియిం
తయు కడులను రాజీచేయుటయైయుండెను. నావరనూ
నందముచుజూచియే నాకప్పుడు లోకులు వరనూనందు
అని పేరుపట్టిరి. మెగవనీ - ఫాహియాక్ - అలబహనీ
గారు వ్రాసిన చరిత్రలను బట్టి 4008 10208 మధ్యకాల
ములో ఏగ్రహశాస్త్రముత్పత్తియై బాల్య వివాహము
లేర్పడినది.

మనమీ గ్రహముల బాధను దొలగించవలయు
నన్న గ్రహబలిమి గావలయును. ముల్లును తీయవలయు
నన్న ముల్లుగావలయును యవసులపై జయించియున్న
వారు. ఏకోపాఖండ మీగ్రహశాలములో నింకను తగు
లొకనలేదు. వారిలో కొందరి గ్రాహ్యను గట్టుకొన
గోరుచున్నవారు. ఈ గ్రహగతి మనుష్యుని కృత్య
క్రమ ముక్తిలి చక్కగా తెలియజేయవచ్చును. ఇది
మానసికవిద్యతో సంబంధపడుచున్నది. నేనొక నిజ
మైన సంశయిని తెల్పుచున్నాడను. ఒక గ్రామములో
నిద్దరికి బద్ధ భృషముగలిగి అందొకడు జురియొకనిని ఈ
వ్యక్తులు చేయించి తుంపింపవలెనని మొదల మంత్రగానిది కలు

వసంతిను. వాడొక ప్రతిమనుకేసి వివిధవాంఛిత భవా
 ర్థములతో కానియింటి ముందుభాగమున వర్ధరాత్రివేళ
 యుండివచ్చెను. శ్రూన్యమందు మిక్కిలి విశ్వాసముగల
 యాగ్ధృవాక్కుడు దిగులుపడి మూఢననాడే కాయలాపడి
 చనిపోయెను. శ్రూన్యమబద్ధమని యిట్టిదృష్టాంతములను
 జూచినవారియెదుట యెవరువాదించగలరు ? ఇది నిజ
 మైతే యీయబద్ధములేల ? యీ సైన్యములేల ? యొక
 శ్రూన్యమంత్రజ్ఞుడు చాలడా ■ మూఢనమ్మక మీప్రభా
 రముగఁ బెరుపుచేయుచున్నది యూహన నొకడు
 యొక గదిలో రాత్రి అనవా చీకటిలో ప్రకాశించెను
 అక్షరములతో 'నీవీరాత్రి చనిపోదువు' అని వ్రాసెను.
 ఆ దినమురాత్రి యజమానుజా గదిలో నిద్రించుటకై
 వెళ్ళి మంచముపై పడుండెను. చీకటిలో అక్షరములు
 ప్రకాశించుచు నగుచుండెను. (మన మగ్నిపుల్లలను చీ
 కటిలో గీచినప్పుడు ప్రకాశించునుగదా ?)
 యావాక్యమును చదువుకొని యోరడు యావ్రాతదేవుని
 తాతయని నమ్మకొని యారాత్రియే ప్రాణమువిడిచెను.
 నేననుకుంటు ■ ఫలశాస్త్ర విశ్వాసమును బోగొట్టితిని.
 చాలి ■ వృషభములతోగల యాయువునకంటె పెచ్చుగా
 జనించి, గాఢ జాతకములలో పెచ్చుగా యాయువు

పోహాణము వ్రాయునట్లు, తీర్మానము చేయవలయును. అనగా మానసిక విశ్వాసమునకు సహాయముగ నుండు లాగున శాస్త్రసంస్కారము చేయవలయును. నాడివ్యాధిగలిగి మానసికమున స్త్రీకి భాధగానుండెను. తనా స్త్రీకి నవ్యుకముచెప్పి ముక్రించి ముచ్చెనుకడిగిన నీటిని వాగ్రునట్లు చేసి రోగమును కుదిరించితిని. మానసిక విద్యను మనవారు పూర్ణముగ నెరిగియుండిరి. ఇప్పుడు నుగలడు. ఆయునిణకాయము దానికి సంబంధపడియున్నదిగాని గ్రహముల కేమియు సంబంధములేదు. మనుష్యుడు మంచిచెడ్డలను యుక్తాయు క్తములను సత్త్వాసత్త్వములను తెలియగలడు. పశువునకిట్టి జ్ఞానములేదు. ఫలశాస్త్రప్రకారముగా సంతయు గ్రహములు మనతో చేయుచుండును. గనుక మనుష్యుడెవయ్యెను ? పశువయ్యెను. ఎప్పుడు మనుష్యునకు స్వతంత్రములేతో— అప్పుడు ధర్మకర్మముల కన్నింటికి ‘ఇతిశ్రీ’ సంభవించెను. ఈశ్వరుడు గ్రహబలముచేత జారచోరాది కుకర్మములు చేయునట్లుచేసి, యాసాపమును గ్రహములకు చెందనియ్యక, మనుష్యులకు సంభవించకే మునని నమ్ముట నిశిత్యముగాక మరియి ? వేదాది ధర్మశాస్త్రములకు ఘోరక్రువులేవరు ? నాస్తికులేవరు ? హిందూ

దేశ మత్యంత్ర మైనది గనుక వింజలివారి! మానసిక శక్తి క్షీణించి యీవాక్తికరోగము ప్రాప్తించివది. మానవుడు తనకు తానే గ్రహమైయున్నాడు. మేలుబొందవలయునన్న మేలును, కీడుబొందవలయున్న కీడును బొందగలడు. ఎవరినైన వృథా పనిలేక నున్నావెందుకని యడిగివయెడల “అయ్యా! యేమిపని చేయుదును? శనైశ్చరుడు సాడేసాల్ దశలో నున్నాడు” అని బదులుచెప్పుచు, తనకు తానే పాదుషాహీనుడును, శక్తిహీనుడును, ఉత్సాహహీనుడు నగుచు సాక్షాత్ శనైశ్చరుడగు చువ్వచాడు. ఆహాహా! ఓ ఫలకాన్త, పోతమా! నిన్నుబాడ భయమగుచున్నది. నిన్ను శోయించినవారిగతి యేమికావలయును.

పభివలారా! దీని వినాశమునకు నేనంగీకరించి విరమించుచున్నాడను. (అప్పుడు శంకరశర్మగారు నిలువంబడిరి)

(19) శంకరశర్మగారు.

విశ్రమహానియలారా! నేను భూలోకమున నున్నారాదు లక్ష్మీశోక్తిమ్యులవద్ద శిష్యుడుగా నుంటిని.

గత జారియొక్క యొకదిన తర్వాత సభికులకు దేవుడు
చూపాడను.

(మెడలో బంగారుకంఠియు చేతులలో కాపులును
గలిగిన యొక బాలుని చెయిపట్టుకొని అహల్య
యను విధవ వేసింది, పండితునిచేతికి బాలుని
కాతకమును పదిహేపాయిలును పీతము ముందు
వేసి వదుర్చురించెను)

శోభా:— అమ్మా! కూర్చుంచుము! (అన్నపత్ర
మును చేతికి తీసుకొని) నీని సుఖస్థానమును కనెక్కరుడు
చూచుచున్నాడు. గనుక నీబాలుని తల్లి అభివా
తండ్రికి ప్రాణభయము గలిగియుండవలయును.

అందరు:— అహ! దుఃఖకరము; మహాస్వా
మీ! నానితండ్రి చచ్చి నేటికి సంవత్సరమయ్యెను.

శోభా:— అగ్ని భయము కలిగియున్నదా P

అహల్య:— మొన్న యగ్నిపుల్లలతో నాటలాడు
చుండి నేను కనిపెట్టడంతోటి గండముతప్పినది.

శోభా:— బాలునకు మొదటి మూడువందవత్సర
ములలో కష్టప్రాప్తిగలిగి యుండవలెను.

అహ:— బేదులచేతను వ్యూరముచేతను బాధింప
బడెను. పశ్యము.

శోభా:—వీడు పుట్టినతిరువాత తల్లికి మిక్కిలి
మైన కష్టము పాపించి యుండవలెను.

అహ:—(కండ్లసీస దుడుచుకొనుచు; దుఃఖించుచు)
యింతకంటె యధికకష్టము పురేమి కావలయును (అని
వట్టిచేతులు చూపుచున్నది)

శోభా:—వీనికినరిగా నాకలిగావడములేదు. శరీ
రానుపారముగ భోజనముచేయుకొనిగుల కొంచెము పు
చ్చుకొనును.

అహ:—తామునామోత యాశ్విరావతాయలు!
వీలవాడు వాలును చిన్నత్తులును వెన్నయువినా... అన్న
మును తాకడు. వీనికి ప్రాణమెట్లున్నదోయని నింతగా
నున్నది.

శోభా:—అంతయు గ్రహబలేము. వీడునింతా
భాగ్యశాలి. వీనికి రెండువివాహములు కావలసివ
యోగమున్నది. మొదటిభార్య జ్వరమువల్ల గతిం
చును. రెండవది మంచిహావవతి. భర్తయందు ప్రేమక
లది. భర్తను కానునిగా తేసికొనును. 21-27-33-37-
43 యీ సంవత్సరములలో భాగ్యాభివృద్ధియగును.
వీనికి 36 సంవత్సరములాయువు. అహ! యిప్పు
తగ్రహ మూలకమందును నేను చూచియుండలేదు.

వీనిశత్రువులు వీనినిజూచి మండిపడుదురు. **వీని మిక్కిలి ప్రకృతావకాలియగును.** 7-11-17-23-35 యీ సంవత్సరములలో వీనికి కష్టమున్నది. ఇందుకు భృగువంశీత కీర్త్యా మహా యంత్రమును ధరించవలయును. వీడు పూర్వజన్మమున మిత్రదోహము చేసియున్నాడు. దాని ఫలములు కొన్నిగలవు. నానిభయము తీరుటకు బంగారు మానవవిగ్రహమును దాండు మ్యవలెను.

అహః—(తనలో వీని రెండవవార్య నుండరియై వీరిని పశపరచుకొని గానివిగా తేనుకొన్నప్పుడు నాగతి యేమి కావలయును? (ప్రకాశముగా) యంత్రముల విషయములో నేను మాట్లాడవలసియున్నది. నన్నెప్పుడు రమ్మనుచున్నారు?

శోభి—రేపు శనివారము వచ్చి మాటలాడిన భానువారమునాడు యంత్రము వ్రాసుబడును. (అందరు వెళ్ళిపోయిరి)

(దండధర సోమయాజులు ప్రవేశించిరి)

దండః—(చండితునిజూచి) సాష్టాంగములు! సాష్టాంగములు!!

శోభి—పినో! యజమానులేనా బహుదూరము తేంచేసినారు! కూర్చుండుడు.

దండః— ఇదిగో నాకన్యవ్రతము. ఇది ధర్మ
ధ్వంస కాదూలభట్ట కూతురు శారదాదేవిది. ఈ
మూడవది ధనక్రియశర్మగారి పుత్రిక రుక్మిణిది. నాని
మిత్రమై మీరు యీయిగురులో నొక కన్యను సూర్య
వలయును. తాము యీరెంటిని శ్రద్ధగా శోధించి
దేని గ్రహబలమువలన నాకు బ్రాహ్మరాక్షసములు
వృద్ధియగుచో చూచి అట్టికన్యను చెప్పవలయును. నాకిం
కను శక్తి క్షీణములేదు గాని ముందైనను కన్యయొక్క
గ్రహబలముచేత నాశక్తి వృద్ధికావలయును

జ్యోతి—(అరగంటవరకు జూచి అంగుళీయ దివ
ముసలిపి ఆకాశమునుజూచి) శారదాదేవి తప్పక రంధ
యగును అథవా జారిణియగును భాగ్య (9) ప్థానమున
సూర్యుడున్నాడు. తక్కిన నలక్షణము లెన్నియుండి
నను ప్రయోజనములేదు. రుక్మిణి కుండలి నలక్షణమై
యున్నది. తప్పక మీయాయువు వృద్ధియగును. పరం
తే మీ నక్షత్రము మాత్రము చిన్నదానితండ్రికి భయంక
రముగా నున్నది. శ్వశురహాని తప్పదు. ఈసంగతి
తెలిసిన విధానాభంగమగును. యేమిచేయుదురు ?

దండః— తామిశ్వరావతారులు. సర్వజ్ఞులు ఆ
నక్షత్రమును బట్టాయించవలయును. మనుష్యుడెప్పు

జైనను చావవలసివడేగదా? మా మామ చచ్చువర
కైనను నేనిచ్చిన వేయిరూపాయలు కాలిమీద కాలువే
పిళిని తిని ముఖవడుటకు చాలియుండును. అతడు కష్ట
పడి చావడంలేదుగదా? అతని సంతోషార్థమై మీరు
యీశశంకమును తుడిచి దక్కవరచవలయును. ఇదిగో
తమకు నూరురూప్యములు దక్షిణస్వీకరించుడు. (నోటు
యిచ్చుచున్నాడు)

శ్లో:— చిత్తము ! కామువెళ్ళవచ్చును.

సభ్యులారా ! ఫలశాస్త్రముయొక్క మహిమ
చేత మనదేశమందలి బలవీర్యవివ్య వివేకాదులు ధీనిం
చుచున్నవి. ధీనిందినవి. నేను భూలోకమునుండి
కొద్ది వారములక్రింద నిక్కడకు వచ్చినవాడను. అం
తయునీరశించి దేశము దరిద్రభూయిష్టమై పోయినది.
అంతయు గ్రహచారముని పర్వలును పురుషప్రయత్నము
లను మానుకొనుచున్నారు. వివేకము నెందువెదకినను
గానరాకున్నది. నేనొకతూరి కాలిబాహువశకముగూర్చి
యొక్క సాధారిణనామ సంవత్సరమందలి ఫలమును
పరిక్షించుచు నాన్న హితులన్నియు చూపించితిని “చూడు
దీ సంవత్సరము సూర్యుడు రాజగానున్నందున, అన్యో
న్యమైనది ధీతిపాలకానా సాత్వముముండునది బలాహ

కాంక్ష | భూపాద్యయం క్రమభయం ప్రజానాం చోరా
 గ్నిచాక్షాణ్ణ పశోపతంగే" అనగా మూర్ఖుడధిపతియై
 సందున పశువులపైరము, పక్షములేకుండుట, రాక్షసుల
 ము, ప్రజలకు చోరాగ్నిచాక్షాణ్ణ కలుగునని యిన్నది.
 అదే సంవత్సరము గురుచారఫలములో ప్రైత్ర కు ౧
 మొదలు ఆశ్వయుజ కు ౫వరకు కన్యారాశిలోను అది
 మొదలు సంవత్సరాంతమువరకు కుంభారాశిలో గురువుం
 దుటవలన "జేవేకన్యగతే వృష్యవృష్యస్వస్థా షీతీశ్వ
 రా | మహాత్మకా షీతీసురాన్వస్థాన్వర్నిఖలాశనా |
 తులాన్వితే దేవగురా నువృష్యః సంపూర్ణనస్యాది శ్రవం
 తి భూమా" యిత్యాది. ఆత్యంతకుభమాని- పైదానికీ
 కేవల విరుద్ధముగ ఫలముచెప్పబడినది. ఇందేది నిజ
 మని యుసిగిరిది ; నాకు సమాధానముగా రిట్లు వివేచిం
 పబడితిది. ఇక భూలోకమున వివేకమున్నదని నేనెట్లు
 చెప్పగలను ? వారు కన్నులుగల యంధులనియు, చెవు
 లుగల బధిరులని చెప్పటకేమైనా సందేహముగలదా ?
 అర్థ)కార్తి ప్రవేకము చాగ్రియగుటవల్లను, గురుచార
 ఫలము కుభాత్మవందునను, చంద్రగ్రహణము నభవను,
 మువ్వవ్వ-సన్యాసివృద్ధి-సుఖము. ఐతే- చంద్రగ్రహణా
 టము, వస్త్రగ్రహణము, శని-రాహు సంయోగము

యెవలకు దుశ్శోకమువలన వర్షము తక్కువ, వ్యర్థము
టలు, దేశమునకు దుఃఖము. ఇందు సత్యమున్నదా?
యోచించుడు. నేనింకటితో ముగించెదను.

(20) ప ర ద రా జ

సఖికులారా! భూలోకమున నేనొక ఫలకాశ్రు
జ్ఞునియొక్క శిష్యుడుగానుంటిని. నేనును మాగురువు
లును పట్టణములకుపోయి ఛత్రములలోదిగి, యచటి వరి
చారిక జనులవలన గ్రామములోని సంగతులు తెలియుట
యు, నందు కొందరికి ద్రవ్యమిచ్చి లోబరచుకొనుటయు,
మామోచాయములు జేయుటయు వర్షింపవలెనన్న నిది
నేళగాదు. మాగురువులొకతూరి యొక లక్ష్యాధికారు
నకు పుట్టిన సంతానమంతయు గిట్టుచుండుట గ్రహించి,
నన్ను బిలుచుకొని వానియొంటికి వెళ్ళెను. గృహస్థుడును
మాకు చేయవలసిన మర్యాదలుచేసి, తన జాతకమును
తెచ్చి జూపెను. మా గురువుగారు వానిని పూర్తిగా
చూచినట్లు నటించి, ముఖ్యముగ తనకు కావలసిన నీవ
స్థానమున బృహస్పతియుండగా కనిపెట్టి, తద్విరోధముగా
సంతానము జచ్చుట కేమికారణమని వర్తకునికంక విశ్వ

యించి “బృహస్పతి యుక్తమగ్రహము గనుక నీకు ధవ
 షా” ప్రియు, నూపవతియగు భార్యయు, ముగ్గురు పోదరు
 లును గలిగియున్నారు ; భృగుసంహితప్రకార మొక
 పూర్వజన్మదోషము నీ భార్యయందు గలదు” అని ఆమె
 జాతకమును దెప్పించి చూచెను అందు సంతానస్తాన
 మున నూగ్ధుడుండిన చాలునని యోచించెనుగాని యి
 ట్లుండలేదు. అప్పుడు తన యభినవ ఫలశాస్త్రప్రకా
 రము ఫలము చెప్పటకు ప్రారంభించి, మీకు సంతానము
 యెనిమిదిమంది వరకు గలుగునుగాని, యన్నియు మృతి
 గొందును ; ఈ దోషనివారణమునకై మొక యజ్ఞము
 చేయవలెనని చెప్పెను. ఆ ధనికునిభార్య గర్భవతియై
 యున్నందున, నాతడాతురపడి నమ్మతిం చెను. మాగురు
 పులవారా యజ్ఞమూలమున వేయిరూపాయలు లాగిరి.
 ఈ దినములలో నా గర్భిణీశ్రీని యుపవాసాదులలో
 నుంచి స్నానాదు లెక్కువచేయించుటవలన నారోగ్యము
 చెడి మేము స్వగ్రామముచేరిన కొద్దిదినములలో నామె
 ప్రసవించి శిశువుసహితముగ వరలోకమేగును సంగతి
 తెలిసెను.

మా గురుపులవారు బోవ్వువారుపయోగించు
 నూనెకాగితమును యొకగ్రంథముయొక్క రక్షాపత్రము

పైయుంచి వానిక్రింద కాకితమునుంచి, పైన నేదియో చిత్తు
కాకితమును కవరుగా రక్షాపత్రమునకు ముడచియుంచు
కొని, వచ్చినవాకు కోరిన ప్రశ్నలను వ్రాసి, మీవద్దనే
యుంచికొండనిచెప్పి, యా పుస్తకముపైని కాకితమువది
చేత పెన్నలు నిచ్చి వ్రాయించి దానిని దాచుకొనునట్లు
చేసి, అయిదే చేపరువల్ల తయారైన రెండవకాకిని వా
నహాయమున తాను తిన్నగ పంపగహించి, మరియొక
కాకితము తుండుపై వారిప్రశ్నలనన్నింటినివ్రాసి వానికి
దగిన ద్వంద్వభాషామాటలు తుత్తరములుగా పోషింపవ్రాసి
యిచ్చుచుండును. వారీ యద్భుతమునకాశ్చర్యపడీ కట్ట
ములు చెల్లించుదురు.

నాకు సంగీత సంభాషణమును నేర్పియుండెను.
నేననేక సంగీతములపలన— నేనిచారించి తెలుసుకొన్న
సంగతులు అప్పటికప్పుడే చెప్పిచుండును. భూకేమియు
తెలియనివారు వచ్చినప్పుడు వారిని రేపురండు మరియొ
కనమయమున రండని చెప్పుదుము. చింతానుగోయను
ప్రశ్నపుస్తకమును మేము నిర్మించితిమి. దానిలో
ప్రశ్నకుత్తరముగా మొదటిపేజీలో మొదటిపేజీలోనూ,
రెండవపేజీలో రెండవపేజీలోనూ, యిదేవొప్పున తొమ్మి
దవపేజీ తొమ్మిదవపేజీవరకును తగినయత్తరములు ప్రశ్న

కుసుమంబిని ప్రాచీనబడినది. మహాభక్తిసంగతి తెలియక
నేనంభ్యమిగిలిన నావేళలో నావత్తిలో యుత్తరముండుట
కాశ్చర్యవశుచు వారిని. పత్యకాశ్రమని భ్రమించుచుం
డిరి. కాక కాశన్యాయముగ కొన్ని నిజగుచుండును.
నిజమును లెక్కించుటయు తప్పిపోయినవానిని గణించుట
కుటయు మనచారికి స్వభావము. ఉత్తరములు ద్వంద్వ
ర్థములుగాకూడ నుండుటగలను

మాగుసువులవారొక్క జాతకమును మానవునకు
గలుగు ముఖదుఃఖములకన్నింటికి పరిహారలాగున వ్రాసి
కొనియుండిరి. జాతకము వ్రాయించుటకై వచ్చినవారి
పరువుప్రతిష్ఠ-యోగ్యత-నంపద-స్థితి మొదలగుపని
చూచి యేయంశములు విడువవలయునో వానిని విడిచి
పెట్టి తక్కిన యంశముల నన్నింటిని నాచేత వ్రాయించి
యిచ్చుచుండిరి. నేనందు కొకనాడు “స్వామీ! ఒక్క
జాతకము ప్రతివారికి నాతో వ్రాయించియిచ్చుచు
న్నారే అదెట్లు పరిహారమని యడిగితిని. వారందు
లకు నీవిన్నివాళ్ళుండి ఫలితజ్యోతిషగ్రంథముల చదు
త్కారములు తెలియజాలకయున్నారేమి? ఈ ప్రపంచ
మునకంతటికిని యొకటజాతకముచువ్రాసి అందరికిని ఇచ్చి
పరిహారములు చూపవచ్చును అని నెప్పిరి. ఇంతకు

నట్టి మోసపుటకును ఘోరవరక హేతువని నాయంతరాత్మకు తోచి నందున తక్షణమే యావంచకృత్రిని త్యజించితిని.

ఫలితజ్యోతిష్కులు ఫల, కవట, పక్షపాత, దంభ, అసూయ, స్వార్థత, హాశ, దురాగ్రహ, అనత్యగ్రహణ, సత్యపరిత్యాగ, దుష్టతాది దుర్గుణంబులు గలిగియుండు రని నాకనుభవము. తమబోటి స్వాభులు కల్పించిన గ్రంథమును కుక్షింభదులు తమ యుదరపాలనముగొరకు ప్రామాణికములని సాధింపజూతురు. కాలము పరిగాచిక్కుట దుస్తరమని వాదించురు. ఇది “అకాశ పుష్పము దొరకివచో - సూర్యునివద్దకు పోగలను” అన్నట్లు వారికెప్పుడు కాలము పరిగాచిక్కును? వారి ప్పడు సర్వజ్ఞులగుదురు? అహ! మనకు విద్యుత్తము లగు సత్కర్మములనేకములు, పాప ఫలశాస్త్రములమువ విడువబడుచున్నవి. చేయరాని దుష్కర్మములెన్నియో చేయబడుచున్నవి.

పూర్వముక మువలివా జరటిపండుగని ప్రాణము విడిచెను. వారి కుమారుడందరికి “అరటిపండు తిని నతో చనిపోదురు” అని చెప్పుటకు ప్రారంభించెను.

ఇటువలెనే ఫలకాశ్రయము వ్యాపకమై యున్నది. ఏ మనుష్యుడు మిక్కిలి పరుచెత్తుతో వాడలపిపోవుచు న్నాడు. పూర్వకాలమున మనవారున్నతస్థితిలోనికి వెళ్ళిరి. అక్కడినుండి విశ్రమించుటకై స్థానముజేరిరి. తరువాత నిద్రించిరి. పిమ్మట వెనుకకు తిరిగిరి ఇవ్వడు డీగించుచున్నవారు. గనుక మనమిప్పుడు పనిచేయువలసియున్నది. ఫలితము ఘోరనాస్తికముయొక్క మూలముగానున్నది. సర్వశక్తిమాత్రా సర్వవ్యాపకమగు జగదీశ్వరునివిడిచి, మంగలరాజులను స్మరించుచు పూజించుచు ధ్యానించుచుండుట తటస్థించినది. (మనవారు) నిర్వాణమును కోరుచుండిరి. వారు కోరినట్లు కలరా - అకాల - మహామారి మొదలగువానిచే నిర్వాణము ప్రాప్తమైనది. మనుష్యుని యాయువు విధ్యా-భనాది సంపదలు ఆపదలు - గర్భముండే నియతమైయుండగా, నాడీవేధలోను చేదుముహూర్తములోను వివాహము చేయుటవలన నెట్లు తగ్గిపోవుచున్నది? తగ్గిపోవునన్న పైనిచెప్పిన త్రివిధనిర్వాణములనెల తగ్గింపరాదు? మననాస్తికమునుండి వారి నాస్తికమునకుడి యున్నారము; గాన మనకిట్టి నిర్వాణములు లభించి యున్నవి. త్వరలో మనపంథు రీర్వాణమును భూలోక

మన హృదయమునకు మన సంకాపములయొక్క దుర్మ
మను నివారించుటకు వధవారిని ప్రార్థించుట విధము
యగుచున్నది.

(21) వ ర స్వ తి కా శ్రుతి .

భాగ్యశ్రుతిలాగా ! మనలో వివాహములాగు జరు
గును ? బాలవధూవరుల జన్మప్రములనెడ చీటిలలా
టరవేయబడును. అందే రెండుచీట్లు కలియుచున్నవో
వారికి వివాహముగును. ఈ బాటరీ పందెములో నొక
కోమలాంగియు మరూపవతియునగు కన్యను అష్టావక్ర
తొకడు యింపవచ్చును. అష్టావక్ర చక్రవర్తము
వారికి భార్యభర్తల పట్టములంగట్టబడును. మరియు
నీయంధాదుంధ పందెములో నలక్షణపంతుడగు వరుని
నల్లని ధూతము వశముచేసికొనవచ్చును. మొదటివద్ద
తిలో కుక ర్తవశ్యతయు, రెండవవద్దతిలో బహుభార్య
త్వము, అర్తహత్య మొదలగు నెదురుచూడని సంకాప
ములు పంపించుట మనమెన్నియో జూచి యనుభ
వించియున్నారము. నేడు గాంధీశ్రుతి మక్కిరిగారాలు
మన కందిరిని. ప్రేమతో వానికాంగ్లేయ దేశభావ

లలో విద్యనీర్పించితిని. నాడును విద్యావంతుడును
 నయోనంతుడై పెండ్లి యోగ్యుడయ్యెను. జగదీశుల
 టములో నలగఁగొనైన కన్యను విచారించితిని. వధూవ
 దులు వరస్సరము వ్రేయించియుండిరి. అయినను వధువు
 తండ్రియు మావారును వారిచాతకములుఁజెచ్చి, వివాహ
 నిర్ణయాధికారియగు ఫలశాస్త్రజ్ఞుని పముఖమున తెట్ట
 గా— సిద్ధాంతము చీటిలను పరిశోధించి విధిఁలియుదని
 చెప్పిరి. పుత్రుని వివాహము చేయుటకు తండ్రియగు
 నాకుగాని, వివాహము చేసికొను నాకుయాయనకుగాని,
 యధికారము లేకపోయినది. వారి! విధిఁలియుఁచిచె
 ప్పిన మాటలు నాకంటెను నాయత్తజ్ఞుని వృద్ధుడును
 వల కఠోరకుశారముగా యుండెను. గనుక నాడు నన్ను
 జూచి, తండ్రి! యే భూతముతోగాని యే గాడిదతో
 గాని నాకు విధి కలియుచున్నదని పురోహితుఁడు చెప్పి
 నయెడల దానిని నామెడకుఁజట్టి మీరు వ్రెనన్నులుగావల
 యునుగదా? యని జుడిగెను. పురోహిత శబ్దార్థ
 మీవిధమున పాడెపోయినది. నాపుత్రుని విదవమున
 జు నాకన్నులు తెరువఁబడెను. ననవృదు కుండగిల
 విచారమున వివాహము నాచరింపని జోయిటలకు నాతీ
 యులనుఁజూచి విచారింపితిని. వివాహభేదములను

మైనచో పూణాప్రపంచమందేల విశ్వానయోగ్యము
గాక పోయెనను నమాధానముగాని అక్కరలేదు. నేను
మానవులపొడుగునుగురించి పరిశీలించ నెత్నించి యేనె
లలో పుట్టినవాడెంత పొడుగుండునో చూడదలంచి
యొక గ్రంథము వ్రాయబూనితిని. కొన్నియుజాహర
ణములలో “మే నెలలో పుట్టినవారు నిడుపుగానుండి
దీర్ఘాయువు గలిగియుండురని” తోచినది. తరువాత
శ్రున్నించినది. గాన మరల 2, గంటల వశలను పరిశీలించి
అప్రకారము వ్రాసితిని. ఫలశాస్త్ర మీప్రకారముగా
వాయుబడినదని విశ్వయించితిని. గనుకనే- లోకులీ
కాస్త్రమునుగురించి భ్రమించుటకాన్పడమైనది ఫలిత
ముయొక్క ప్రారంభము, చీనా-కలసి యా దేశములలో
కలిగినట్లు కొందరభిప్రాయించుచున్నారు వారినుండి
మిత్ర దేశమువారును, వారినుండి యునాని దేశమువ
ారును, అచ్చటినుండి హిందూ దేశస్థులున్ను గ్రహించియు
న్నారు. మొదట సంస్కృతశ్లోకములందు యవనుల
పేరులను వ్రాయుట నిషిద్ధముగా నుండెను గనుక, బృహ
జ్జాతకమందు ‘అనైస్య’ శ్లోకము వ్రాయబడినది. ఫలిత
గ్రంథములలో “యవనాచానైస్యః కథితమ్ | యవనసేవ
కథితంమహాత్తనా | యావన్తైః విప్రవిష్టాః | తథాహ

శ్రద్ధానివహః” ఇత్యాదిగా వ్రాయబడియున్నది. యన
మటు జన్మములు వచ్చును. కర్తవ్యములు వచ్చును.
ఇట్లుండగా యననశోకింపదుగు ఫలకాన్త్రము పూర్వక
కర్తవ్యములు తెలియుటకని. తన్ని వారణమునకని మెట్లు
చెప్పవలయును? ఇది కేవలము కల్పితమయినది.

ప్రపంచములో నన్నిటియందును ద్వంద్వములు
న్నట్లే ఫలితము విషయములోను రెండుకట్టులున్నవి.
ఉత్తర హిందూస్థానమున నొకప్రసిద్ధ ఫలకాన్త్రజ్ఞుడును
మరియు గణితసిద్ధాంతియునగు బి-యే అస్ట్రాలిజర్ గారు
ఫలకాన్త్రము నిజమని సాధించినవారికి అరుదైనట్ల
హాసాయలు బహుమతిచేయుటకై శతభములు ప్రచురించి
నారు. దక్షిణ దేశమందును బి-యే అస్ట్రాలిజర్ గారొకరు
ఫలితము నిజమని నాదించుచున్నారు. గాని వీరు ఫలి
తము కల్గమని సిద్ధముచేసినవారి కేమియు బహుమతి
నిచ్చుటకు పూనియుండలేదు. మనము మన చిత్తులోక
సభామూలముగ పనిచేయుచుండగా, మనకు దిశాభ్రముగ
మాతృలోకమున నభివారు పనిచేయుటకు ప్రారంభిం
చిరి. వారుద్యోగ-యుద్యమ-యుక్తాహ-పురుషార్థ
ములు కొరగ్గావని చెప్పట శ్రద్ధార్థమే యనవచ్చును.
మనము మాతృలోకమువారి చేతులకు ప్రణామము

మొంది గాజాలను, నఖములకు గోరంటాకును, కమ్మలకు దివ్యమైన కాటుకయును, ముఖములకు 'వసుపు'ను, నోస శ్మశ్మ కుంజరచుయును, తంపి నన్నానింపవలయును. భూలోకమున వయితము ఫలకాస్త్రీపక్షమువారికి మాతృలోక మహానభవారనియును, ఖండపక్షమువారికి పితృలోక మహానభవారనియు నామకరణములు చేయబడినవి. నేను నామనామార్థకముగా పితృపుల పక్షమవలంబించి ఫలకాస్త్రీమనకు నానంతరివాసు తిలోదకములు విడువ వలయునని గోరుచున్నాడను.

ఒకవిషయముగో రెండుకథలున్నప్పుడు యే కక్షి సుఖకారకమో ప్రత్యక్ష ప్రయాణమునలన పరిక్షించి యాపక్షమున తేవలయును ఈవిషయమున మనము జనసంఖ్యను ముఖ్యముగా పోలింపరాదు. మన మొక బైల్వో స్మీషనులో లాచినయెడల మొదటితరగతి బుద్ధిలో ప్రయాణమగువాల్సివంఖ్యగా నుండును. మూడవతరగతివారెక్కువ యుండును. మూడవతరగతిబుండి ముఖముఖ్యోపాధిక బుద్ధిలో ప్రవేశించి పరిక్షించవలయును. ఈవిషయమున వివాదముగలదు యిసుకవము శ్రీ విష్ణుమి నామధిశ్ఠాతము గనుక నేనెదియు కాస్త్రీదర్శనములోకి భోజనాలను. ఇంతటితో కూర్చుండెడిను.

(22) హ రి హ రి హ మ గా రు .

మహాజనులారా ! మాగ్రామమున నొక జ్యోతి
వృక్షమండెను. అతడు తనయింటి వెలుపలిభాగమందు
“ సాభాగ్యశర్త జ్యోతిషమందిరం ” అని బోర్డు ప్రో
జెక్షియందును. నేనొకనాణా మందిరమున జరిగినదిన
చర్యను నివేదించుచున్నాడను. అనేక స్త్రీపురుషులు
నిశ్శబ్దముగ గూర్చుండియుండగా- మేఘనిర్లుడు పదిహ
వ్యములును తన జాతకమును సాభాగ్యశర్తగారిచేతి
కిచ్చెను.

సా:—ఈ జాతకము వ్రాసినవాడు మిగుల భృ
మించినాడు. మంచిది మేముచెప్పెడు చాఖలాలు మీ
రుచూచుకొన వలసియున్నది. ధనక్షేత్రమును బృహ
స్పతి చూచుచున్నాడు. వహవా ! యెంతభాగ్యము?
యెటువంటి యుత్తమగ్రహము ? నీకు ముగ్గురు సోదరు
లుండవలయును. అయితే ప్రేమమిక్కిలి తక్కువ. నీకు
నలుగురు పుత్రులుండవలయును.

మే:—స్వామీ ! వాకిట్లని సోజరులుగలరే.
ముగ్గురు పుత్రులుమోత్రము గలరు.

సా:—మీకల్లిరి యడుగుడు ! గర్భపాతమై నను, పుట్టినతోడనే గతించియైనను సంభవించియుండును పుత్రులవిషయములో నీవివ్వజేమి ముఱివాడవాదేమి? అన్యథా జరుగదు. (ఈమాట మేమువర్షునిభార్య-ఇందు మతినిని నవ్వించును.)

సా:—3, 5, 14, 17, 20, 26 సంవత్సరములలో కొంచెము కష్టప్రాప్తి కలిగియుండవలయును.

ఇం:—ఆరేడుమార్లు కాంటా సంభవించియు న్నది.

మే:—అరియకాదు ; నాకపుడు 27-30 సంవత్సరములో సుక్యోగసంబంధమైన కష్టములు చాలాగలిగినవి. 3-5-11 సంవత్సరముల సంగతి పెద్దలు చెప్పవలయును.

సా:—కొంచెము వీకడుపులో వికారమున్నది.

మే:—అట్టిదేమియు గనిపించలేదు,

ఇం:—నాతోవలుచూరు 'నాకాకలి సుండము' అని చెప్పుచున్నారే ?

సా:—ఇకమీద కలుగవచ్చును ; గ్రహబలమే క్షయమై కష్టము. ఇప్పుడే కాంతిచేయుట మంచిది. నీవు చాలాతినవలెనని కోరుదువు. తీపునించాయిష్టము.

పుట్టనిఫలాదులు నీకీష్టములేదు. అప్పుడప్పుడు చెడు
స్వప్నములు గలుగును మంచముచేండి లేవవలసిన
దిక్కిలి బద్ధకము. కొంచెము ప్రమేహశంక యుండవ
లయును, మందరస్త్రీల పాదసపేక్షింతువు.

ఇం:-—అహ! స్వామిగారు ఆంధ్రర్యామిగావు
న్నాడు సత్యము సత్యము.

సా:-—బృహస్పతి వన్ముఖముగా కేతువుండనియె
డల నీకు రాజ్యప్రాప్తి కలుగవలసినదే నీవు దిక్కిలి
భాగ్యకారివి. బలవంతుడవు. చంద్రుడు యేడవస్థాన
మును జూచుచున్నాడు. నీభార్య మిగుల సూపవతి
(ఇందుమతి లజ్జచేత ముఖము పంచుకొన్నది). నీకు
తెలియనంతటి ప్రేమ అవెను నీయందుగలదు. నీభార్య
లక్ష్మీయవతారమని చెప్పవలయును. అప్పుడప్పుడు
కఠోరవాక్యప్రయోగముచేసినను వ్యాధయమందపారమైన
భక్తికలదు. సీగ్రహబలముచేత వెటువంటి స్త్రీయైన
నను నీకు దానిగావరిణిమించును.

అందరు:-—అయ్యగారు సాక్షాత్ పరమేశ్వరాలి
తాదరం. (అని గుసగుసలాడిరి)

సా:-— మోతంద్రి నీదిన్నతనముతోనే చచ్చి
యుండవలెను

మే:—కేవల మారుమానములైనవి.

సా:—చరే! ఎప్పుడైనామీ? భలము తచ్చితే
దుగదా? త్వమరవాని యగపడుచున్నది.

మే:—మా మామగారు బ్రతికియున్నారు

సా:—చితే యితనికి-నీకు వరకుర దర్శనము
విక్సీలి తక్కువ యండవలయును.

మే:—వారిక్కడ రాండమపుకూపము. నేనన్న
నో యాపూరి నీగేత్రాగి యెరుగను. శస్త్రశ్చరుని బల
మునకు యెవరెమి చేయుదురు?

సా:—నీయాముపు 81 సం॥ నీకు 22, 28, 33,
47, 54, యీసంవత్సరములలో భాగ్యాభివృద్ధియగును.
నీభార్య రెండుసార్లు కాయలూపడియుండవలెను.

మే:—ప్రథమకాన్యలో వసిస్తంటు సర్వకొగారు
బ్రతికించిరి. రెండవకూరికూడ అల్పకాధ వసుభవించి
చినది

సా:—శనిభలమువలన దిశాద్వంద్విని, నీల్లకు, నేవ
గులకు వచ్చెడవ్రకు కాయలూలు సంభవించును మీ
న్యభావము పరశ్చక్షువది. నీకు పాడుటయింపిష్టముండదు.
మనస్సు యాధారమయినది. దానితీతగివ ద్రవ్యములేదు
నీభలన నుపకారము జొందిభవాదు లోమనశ్చతోపించెడు.

నీకు శృంగారమందివ్వు మధికము. ఉల్లాసముగనుండ
 గోరెడవు. కష్టముచేయుట కష్టపడవు. నీకకప్తాత్మగా
 రెండుమాటలు ధనములభించు ప్రాప్తమున్నది. నీకు
 గుఱ్ఱపుగండము తీరిపోయినది. నీకు ద్వితీయభార్యయో
 గమున్నది గాని, దానికి భంగములనేకములున్నవి. నీవు
 పూర్వజన్మమున క్షత్రియుడవు. నీభార్య రాజకూతుర.
 మీరు పూర్వజన్మమును పురోహితుని యవమానపరచిన
 దోష మిప్పుడు బాధించును. దీనికి పరిహారము—మీ
 రొక దైవజ్ఞుని బంగారువ్రతిరూ దానము చేసు
 వలయును

ఇం:—(భర్తచెవిలో) ఇప్పుడు మీవద్ద ట్రామ
 నివారణచండా మొత్తమున్నదిగదా? దానిలో కొన్ని
 వంతులవయోగించి తీరవలయును

సా:— శనైశ్చరుని ఫలమునుబట్టి నీభార్య ము
 తెలువ చావునకు యోగభంగము చేప్పవలసియున్నది.
 గాని గ్రహజపమువలనను, భవానీ యంత్రమువలనను,
 తద్దోషము పరిహారమగును

ఇం:—స్వామీ! తమచిత్తవ్రతారము అరుగుపా
 రము. చూకష్టనివారణము తమచేతిలోనున్నది.

సభ్యులారా! యేమిసుమ్యునియందు విచారక

యున్నదో చాడు యిట్టి యవిచారకూపమున బడక నుండునుగదా ? నేనాలాగున దీనిసంతయుజూచి బుద్ధి లేచ్చు తొంటివి. నా స్నేహితుడొకడు శ్రోత్యోతిష్యునికి తన కూతురియొక్క జాతకమును జూపెను. దానికందలిలో నేడింట సంగారకుడున్నాడనియు, దానిభాగ్యము న్యూనతయనియు చెప్పెను. ఇది యూహంతయు వ్యాపించినందున నాచిన్నదానికి వరుడుదొరకట ముష్టరహియ్యెను. తాలికయొక్క మొదటి రెండవ యేడవ యెనిమిదవ పంచెండవ స్థానములలో సంగారక గ్రహముండవ యెడల దానితండ్రి యెంతధనవంతుడయినను, చిన్నదొంతటి సుహృదవతియైనను నిష్ఠామైవోయి తుదకు దారి వివాహము 50-0 సంవత్సరముల జీవచ్ఛవమువకు చేయబడును. అది యుదారుసంవత్సరములలో తప్పక విధవయగును. అప్పుడు లోకులు “ ఆహా ! శ్రోత్యోతిష్యులు దానికి కైధవ్యయోగమున్నదని చెప్పియుండలేదా ? అన్యథా యెట్లు జరుగును ? ” అని యనుకొనెదరు. ఇదంతయు నామిత్రునికి శోధించి దానిలగ్నకుండలిని శాన్పించివేసి, నాకుమాదునకు యాచిన్నదానిని యుక్తవయస్సైన వివాహముచేసితిమి; వారు సౌఖ్యముగ నున్నవారు, అనేక మంది భారికలుపై తీరున శ్రోతిష్యవిశావమునకు బలివో

దేలుగుచుండుట మోక్షము జూచుచున్నవారము. ఈమోక్షమునకు కారణముగు ఫలశాస్త్రమును రక్షుచేయుటకు నానమ్మకవి చూచున్నాడను.

(22) చంద్రపాలుడు

పితృలారా ! ఫలశాస్త్రములోని గొప్పదోషము చూడుడు ! గ్రహము యందున్నదిబట్టి మానవుడు దాన కీలుడగుట, మితభోజ్యుడగుట, పరిశుద్ధుడగుట, మితవ్య యుడగుట, సకలసుగుణములచే గూడియుండి ధర్మాత్ముడగుట, నర్వదుర్గుణములతోగూడి మహాపాతకుడగుట, యిత్యాది ఫలములు చెప్పబడియున్నవి. మరకీపుడు సంభవించు ముఖదు ఖములు పూర్వజన్మ కర్మఫలములని నేదశాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి ఇప్పుడు పుణ్యాత్ముడు అథవా పాపాత్ముడగుట కూడ పూర్వజన్మ కర్మఫలమని చెప్పెడు యీఫలశాస్త్రము ఎట్లు విశ్వసించవలయును ? ఫలశాస్త్రయోధానమున. తాను చెప్పుడో అథవా పాపి యో తెలిసికొని, యందులకెట్లు వడుచుకొనవలయునో అట్లు చేయవలెనట ; దీనికర్థమేమో చెప్పవారికి నా భవ్యవాదములు. సుఖము రాజోపునదల నానిని మృద్ధి

వక్షువవలెవట ; దుఃఖమొదవునది దానిని పరిహరింపవలెవట ; ఈవ్యతంత్ర మెవరిచ్చిరి ? పాపియో వున్యాత్తుడో వరకవాసియో అభవా స్వర్గవాసియో -- యిదివరకే ఫలకాన్తము నిర్ధరించియుండగా నీవ్యతంత్ర మెక్కడి నుండి వచ్చినది ? మరల తోర్తికాన్తమున, పదార్థమనియోగముచే గలుగు వ్యత్యాసములను చూపిడి జ్ఞాపములు ! గనుకనే యే పదార్థములు పంచమాగమగుట వలన సుఖవృద్ధియు, దుఃఖపరిహారియుజేయు వ్యత్యాసకర్త మానవునియందు గలుగునో వివరించిన అప్రాప్తరూపికి పాష్టాంగములర్పించెద.

దయచేసి యాక్రిందివాక్యమును గమనించుడు.
 “వరునందు స్థూలమాత్మకారణ శరీరములు విద్యుచ్ఛక్తి స్వరూపముగా నుండి, కొంతభాగము దృష్టముగాను మరి కొంతభాగము అదృష్టముగాను నున్నది. ‘అకాశాద్వా యో, వాయోరగ్నిః, అగ్నిరాపః, అదృష్టఃపృథివీ, పృథివ్యాటవధయః, ఓషధీభోన్నం, అన్నాన్నపురుషః’ యను యుచితవిద్యాకర్త ప్రమాణమును జూడ పంచమహాభూతములు సూర్యుని నుండే యుక్తతలయమును బొందుట నుట్లు నృప్తమగుచున్నది. ‘అపోవాయుదగ్గంకర్వం’ యను కృత్తివాక్య విచారణముచే నెది వ్రవస్తువులు ను

మందే పుట్టుచున్నవని తెలియుచున్నది. అగ్ని! నూ
ర్యుడు మూలకారణంబు. ఇట్లుండ ప్రపంచ-క్రమమం
దు సూర్యాది వవగ్రహములు తమతమ తేజస్సులను
యాకాలమునకు యుక్తమగునట్లు నప్రమాణముగా ని
చ్చుచుండినయెడల ప్రపంచస్థితి! గలుగునేగాని లేనియెడ
నిశేషహాత్రంబును భూమండలంబుండ నలవిగాదు”
(అంభోపత్రిక యుగాదిసంచిక. బి. చూర్యనారాయణరావు)
అల్లము జెల్లమువలె పుల్లగనుండునను నిట్టి నిమిషాటి
లేఖనువ్రాసి లోకులను భ్రమింపజేయుట జూచుడు!
యీక్రింది వాక్యమును పమిత్ చేయుడు; అస్సడు
శ్రీనారాయణతంత్రము నేట జెల్లచుగును “నరుపందై
దురంగులు గలవు; వానిలో కొన్ని దృష్టముగాను మరి
కొన్ని అద్విష్టముగా నున్నవి. ‘అథ త్త పితరోగర్భం కు
మారిం పుష్కరజప్రజా యథేహపురుషోవత్’ అను నేద
వాక్య ప్రమాణముమిచూడ పంచమహారంగులు పురు
షుడగు సూర్యునిమందే యుత్పత్తిలయముల బొందుచు
న్నట్లు ఇంద్రధనుస్సాది ప్రత్యక్షప్రమాణముగ స్పష్టమగు
చున్నది. ‘అపోహిష్వామయోధు’ యను శృతివాక్య
విచారణముచే అన్నిరంగులును జలమందే పుట్టుచున్నవని
తెలియుచున్నది. ఉదకమునకాధార మగ్ని - అగ్ని!

నూక్యుడు మూలకారణంబు. ఇట్లుండు ప్రపంచ క్రమ మందు స్వేతాది పంచవర్ణములు తమతమ తేజస్సులను యాకాలమునకు యుక్తమగునట్లు ప్రమాణముగా నిచ్చుచుండినయెడ, ప్రపంచస్థితికి గలుగునేగాని లేనియెడ నిమేషమాత్రంబును భూమండలంబుండ నలవిగాదు గాన నీవణాఫలకాస్త్రు చెల్లరట నత్యావశ్యకంబు" అని నేనభినవ వణాఫలకాస్త్రంబును గురించి వ్రాసినయెడల "భరీ ! నారాయణజ్యోతిషీ !! " యని పామరులు స్తోత్రంపరా ? అయిన నే విద్వాంసుడైన దీనిని యున్నత ప్రౌలాపమని తప్పక చెప్పినయ్యును.

ఏమి మంచివాడగునని అథవా చెడ్డవాడగునని నిర్ణయించుట కీర్వరుడుకూడ సమర్థుడుగాడు. ఎందుకనగా—సుఖదుఃఖములు పూర్వార్థిక ఫలములుగా నుండునుగాని, దుర్మార్గ నన్మార్గముల నవలంబించుట పూర్వ ఫలమెప్పటికిని గానరాదు. జేవుడట్లు దుర్మార్గ-నన్మార్గులగునట్లు నిర్ధరించియే యుండినయెడల, నీశ్వరవ్యవస్థ ననుసరించి దుర్మార్గుడైనప్పుడు పాపమెట్లు కలుగును ? ఒక యజమానుడు నేవకుడెట్లు ప్రపతికాంచవలయునో మొదటనే నిర్ధరించిన ప్రకారము నేవకుడాచరించినప్పుడు తప్పితమెవరిది ? మనకు విద్యుత్తములగు నక్కార్యము

లేంతటి విఘ్నములు వచ్చినను విడువకూడదనియ్యను, నివీర్ణములగు దుష్కర్తములు యానుకూల్యవైషమ్యము చేయరాదని వేరొకటి నత్యశాస్త్రములును బుచ్చులును చెప్పుచు జేవునకు స్వతంత్రత యిచ్చియుండగా నీఫలశాస్త్రము విధిక్రియలకును శుభాశుభకాలములును శకువములను కల్పించి మరియు చెడుపనులకును శుభమునూ తాములను సృష్టించి యున్నది. దీనిని శాస్త్రమని విశ్వసించవలెనని చెప్పువారును నమ్మువారును వివేకురాలి వారికి బుద్ధియున్నదా? నాకూతురు ప్రథమరజస్వలయై నది. నాడుకప్రకారము గూబారు కాలమును జ్యోతిష్కునికిచెప్పగా నతడు చెడుముహూర్తమని చెప్పి ఏబది రూప్యములు లాగినాడు. తనయింటిలో విట్టిదే సంభవించగా నేమియుజేయలేదు. దీనివలన వీరు దొంగలని మోసగాండని విస్పృహపడుచున్నది.

వీరు నర్తమానపత్రికలలో ప్రచురించెడు భవిష్యత్తుములనెన్నియో పరిశీలించినాడను అన్నియు మిథ్యలైపోయినవి. 1910 సం॥ జూలై 6వ తేది ఆంధ్రపత్రికలో “చెన్నపురి గవర్నరుగారగు సర్ ఆర్థర్ హాలిగాయి గురించియు, వారి కుమార్తెను గురించియు” నొక భావికమాణకమును జూచుచున్నట్లుచెప్పితి ? గంజాంజిల్లా-నాచా

గ్రామములోనుండు బంతుపల్లి నూర్యనారాయణ సిద్ధాంతిగారి భవిష్యత్సూచనలు = తుంజాభాషిణి కళికా-
మైనూరు స్టోర్ = మొదలగు పత్రికలలోను, మైనూరు
పర్వజవహితోపకారిణి పత్రికలో 1908 నంబి డిసెంబర్
మాస పంచిక (సంపుటము 1 పంచిక 12)లో 108 పేజీలో
జాడుజేమైనది. దయచేసి 1897 నంబి లో ప్రచురించిన
వికారివత్సర ఫలములను వినుండు.

1. గీ॥ రాగల వికారి వత్సరాశంధమందు ।
 తోరుగాలియు ధూళియుబలముగాను ।
 వీరుచును వృక్షతతిఁగూల్పుచింతగాను ।
 వైత్రమానంబునందలిచిత్రమిదియె ॥
2. రాధ నెలయందుమారికారావుగల్గు ।
 ■ సెను సేనులపందుగయిపుడెవచ్చు ।
 వగ్ని వర్షంబుఁగూరి సెతునవనియందు ।
 గోదగు శుశురుమూడవకులమువారు ॥
3. అధికవర్షంబునాపాధమందుగలగు ।
 పంటపైరులకెల్లను బురుగుపట్టు ।
 ధూమశేతున జడనింబుతేవెరిల్లు ।
 లయభుజు శంకరపులకును బొలింతులకును ॥

4. చంద్రగ్రహణంబుశౌచమున్నుండు |
అమవసరుమార్త్యగ్రహణంబు సమరగల్గు |
బ్రహ్మవిద్యాశాస్త్రోగముల ప్రబలమగును |
భగవద్గ్రంథములపాఠములు చేయించి |
5. భాద్రపదయాశ్వియుజమాసబహుళమునకు |
సెల్లప్రాణులునారాటగూరగింతు |
వరిగముప్పాపులోకంబునమసిపోవు |
నిత్యనత్యవ్రతులందును నిలిచియుండు ||
6. కార్తికమునందురణకేలిగాంచనగును |
అరుగ్రహములునేకమై యుపుడెగలయు |
గొట్టుననునగ్నివహంబు గురియునురల |
జలమునావిరియైపోవుచెమ్మలేక ||
7. అంతఃకార్తిక మాసాంతమైనవెనుక |
ధరనుజెల్లునుకృతయుగధర్మమెల్ల |
అపనియందలియుత్పాతముగాని విదప |
హరిహరబ్రహ్మమూర్తులు నవతరింతు ||

ఇదే ప్రకారముగ విరోధిత్వము పరిభావి ప్రమా
దీత సంవత్సరఫలములను గురించి ప్రచురించిరి. విరోధి
త్వము పరిభావి సంవత్సరములలో “కుజస్థానమై క్రూ
రమైయున్న మేషరాశియందు శని-రాహువులు గూడు

టవలనను, తులారాశియందు నూర్య-చంద్ర-బుధాంగా
 రక-గురుశుక్రకేతువులు గూడుటవలనను, వీరిని దుష్ట
 గ్రహములైన శనికేతువులు చూచుటవలనను, నూర్యుడు
 యీ చంద్రునితోను క్రూరగ్రహములతోడనుఁగూడి నీచ
 ప్థానమునగుదుండుటవలనను, శుభగ్రహమయిన గురు
 పునకు దుష్టగ్రహపీడణమును సంయోగమును గలుగుట
 వలనను, తులారాధిపతియైన శుక్రుని క్రూరగ్రహసంయో
 గము గలుగుటవలనను ప్రపంచమందుపద్రములు పెం
 దుగ గలుగునని యనేకపత్రికలలో ప్రకటించబడిను ”
 దీపద్రవములు ప్రతిసంవత్సరమునందును గల్గుచుండును.
 దానికి నోడు శుభప్రదములును జరుగుచుండును. ఈ
 మహానుభావుల సంవత్సరములలో “రుగు శ్రీ సప్తమ
 యెద్వర్లుగారి మరణమును గురించిగాని, శ్రీ వంచమబార్తి
 చక్రవర్తిగారి పట్టాభిషేకమును గురించిగాని భవిష్యత్తు
 ప్రకటించజాలక పోయిరి. హాలీస్ కామెట్ ధూమకేతు
 వును గురించి పాశ్చాత్యులు ప్రకటించినదానిని మన
 వారు తమపంచాంగములలో ప్రచురించె ఫలములుమా
 త్రము ప్రకటించిరి. దీనినిబట్టి సిద్ధాంతగణితశాస్త్రము
 మునందు నయితము మనవారు పూర్ణపాండిత్యము లేని
 వారుగానున్నారు. వీరిభవిష్యములన్నియు సాధారణ

శములుగా నెల్లప్పుడు సంభవించునదియే - గాని ఏ శే
షాంశములుగా నుండవు.

నేనేకమూరి యొక జ్యోతిష్కునిమూల తప్పిచో
యినదని యాతనితో శంకింపగా నాతడు “ ఇది కలితా
లముగనుక నన్నియు తలక్రిందులుగుచున్నవి కలిమహిమ
బాదుడు ! శ్లో॥ కలాపాపినినప్రపాప్తే ధర్మప్రాసాదవి
వ్యతి । యాతేత్వబ్రహ్మసాక్షాం పంచకేపాపినోజనా ।
చందాః ప్రచురంయాంతి యాంతి బ్రహ్మద్విజుబలం ।
బుద్ధిభ్రంశోద్విజాతీనాం విద్యాకర్తాది సంక్షయః । కా
మ్రుస్యాపాథకవాదశ్చ శిష్టాచారవినాశనం । దుష్టిక్షయ
వ్యనావృప్తి బహుళోత్పాదకం । మాత్యాదిగ్రహానో
కానాంగతివైషమ్యసంభవః । ఉండనోభకసంతానం మద్య
మాంసపరిగ్రహః । శివకేశవనిదాన శ్రాద్ధాదీనాం విప
ర్యయః । అచార్యగురుభిక్తాః పురోహితవిసర్జనం । అ
సథోఽనుత్రతత్రాణాం మతవాదదుర్భాగః । స్వా
స్వాంవృత్తిం పరిత్యజ్య పరభృత్యుపశవినాం । సకృణ్వం
తికుర్యాక్యం పుత్రాశ్చ భారతరన్నమా । పరనివాసర
హత్యం పరచారపరిగ్రహః । స్త్రీణాం పువర్తివాచాశ్చ
శూద్రసభ్యాపలక్షణం । దేవతామహిమాలోచనా
భ్యయవర్జనం । సకృత్యానశ్శతాని భవిష్యంతికథా

త్తరే || అని పఠించెను. ఇది ద్వారములో వ్యా
ములు చెప్పిన భవిష్యముట. దీనిని సమీక్ష చేయున
ముగాక ! ఇంతవరకు భర్తహని కొంతవరకుఁ గలిగినను
అది పూర్ణముగఁ బ్రాసముగాలేదు. ఇప్పుడు భర్తాభివృద్ధి
యు భర్తరక్షణమును ప్రారంభమైనది. పుణ్యాత్ములెం
డకోగలరు. చందాలత్వము కృశించుచు దాని ప్రచుర
మునకు నాటకమేర్పడియున్నది. చందాలులు తమ
చందాలత్వముపై యసహ్యము గలిగి దానిని త్యజించు
చున్నవారు. అనేకులు బ్రాహ్మణత్వమును గోగుచున్నా
రుగాని దానిని ద్వేషించుటలేదు. అబ్రాహ్మణత్వమును
మాత్రమే ద్వేషించుచున్నాడు. ద్విజులు విద్యాదులం
దభివృద్ధి నొందుచున్నవారు. వారిలో బుద్ధి భ్రాంతము
దూరమగుచున్నయది. వైదిక కర్తలు వెలయుచున్నవి.
విద్య వ్యాపించుచున్నది. కలాకౌశలము లధికమగుచు
న్నవి. సత్యకౌశ్రములు పరిపలకుచున్నవి. శిష్టాచార
మననమో చెలిసికొనియున్నవారు. ద్వాదశాది దుర్భి
క్షములు స్వస్వప్రాప్తిములై యెచ్చటనాచినను అలాభా
రములు వృద్ధి నొందుచున్నవి. సూర్యాదిగోళములు వృ
ద్ధిపొందుననియు వేరరీతిగా తమతమ నియమానుసార
ముగ స్థితిగతులలో నున్నయవి. ఏవిధమైన మైదుక

ములు గలుగలేదు. కుండగోళక సంతాపమును ముద్య
మాంసదీపనమును తగ్గుచున్నవి. యూరొపు అమెరికా
ఖండాంతరములందు వెయితము కాకభక్షణ సంఘములే
ర్పడినవి. శివకేశవనిండలు పురాణములలో వ్యాసులే
చేరియున్నాడుగాని యిప్పుటికాలమువారెవరును చేయ
లేరు. అదియు నిప్పుడు క్షీణించుచు నేకేశ్వరోపాసన
మధికమగుచున్నది మిథ్యాశ్రాద్ధమునశించి సత్యమైన
శ్రాద్ధము లచ్చటచ్చట జరుగుచున్నవి. అనేక చోట్ల
గురుకులములు ఆచార్యపరిషత్తులు స్థాపనమైనవి అగు
చున్నవి. ఇంతవరకు వ్యాపించియుండిన అనర్థములు
నశించి మంత్రతంత్రముల విషము వెల్లడియైనది. మతమ
తాంతరవాదముల దుగంటుచున్నవి. దురాగ్రహము క్షీ
ణించుచున్నది. మారుమారు నేర్చినస్వచ్ఛమైనవలననే యం
దగును జీవించుచున్నవారు. పుత్రులు తండ్రులమాట
లను పాటించుచు వారియొక్క వ్యాయమయిన యాత్మ
లను పాలించుచు యథాయోగ్యముగ వారిని రక్షించు
చున్నవారు. సద్గుణమును దుర్గుణమనియు, దుర్గుణము
ను సద్గుణమనియుఁ జెప్పుట నిందయగును ; అట్టినిం
దను జేయువారెవరుగా నుందురు. గుణమును గుణమని
చోషమును చోషమని చెప్పుడు స్వభావ మత్యధికముగా

నున్నది. పూర్వయుగములలోవలె పురాణములరీతిగా నిపుడు విరచారగతునములేదు. పుణ్యవాహము నయితము నూతనముగానేరదు అయిన నిది బాల్యవివాహమను రోగమునకు నావధిహావముగ నున్నది గాన దీనిచే జూని యెంతిమాత్రమును లేదు. శూద్రవన్య నము కేవల మనంభవము. శూద్రునియందు నన్యవలక్షణములుండవు. నన్యవలక్షణము లుండినవాడు శూద్రుడుగానేరడు. నభ్యుదయిండు పైశ్చోకమును విస్తారముగ నవిూతచేయుట కర్హులుగానుండురుగాన తమకీ-విడిచిపెట్టుచున్నాడను. భూలోకములో నింతటి మహావంచక శిఖానులులు ప్రబలుచు పామరులను వంచించుచున్నారు. నర్వపాహారణ మనుష్యులందరును గణిత-ఫలితములరెంటిని, యొక్కటియగు జ్యోతిషమని భ్రమించియున్నవారు. ఈ భ్రమినివారణమును త్వరలో జేయఁగోరుచు విరమించుచున్నాడను.

(24) ఆ న భ ద వ ర్ష

వభానదులారా ! మర్త్యలోకమందు ధియాపథి న్జ్వలనువారు ఫలిత జ్యోతిష విశ్వాపాతులైయున్నారు.

వాడు “మంత్రకీరణతథాదైవే దైవజ్ఞేభవతీసురా | యా
 దృశీభావనాయత్రసిద్ధిర్భవతి కాదృశీ ” మరియు “మమ
 వసుమత్యాయం కారణంబంధమోక్షయోగః | యద్యావం
 తదృశీ ” యద్యత్తు ఫలికము నిజమని భావించి నమ్మి
 నవారి! నిజమగుననియు, సుబద్ధమని భావించినవారికి నా
 లాగే యుక్తమయి పోవుననియు చెప్పుచున్నాడు.
 మేముదివరకే నమ్మినట్లు మనలో నొక్కరు మూఢవి
 శ్వాసము మహానర్థమూలమని దృఢపరిచియున్న వారు.
 మంచిది ! ఈ థియానభిష్టులు తమతో నిశ్చయపరచు
 కొను వినాపాముహూర్తములు శ్రేయోద్ధాయకముల
 నియు భావించియుండియు, తమభావనకు వ్యతిరేకముగ
 నాముహూర్తములందు జరిగిన లగ్నములు దుష్టఫలము
 లనేల యొనంగుచున్నవి ? ఎవరో స్త్రీలు విధవలు
 గను, పురుషులెవరో - భార్యావియోగులును, వధూవర
 వియోగములు సంభవించని ధంపతులెవరో - సంకాసము
 లభించకను, పరివతులనేకులు వరస్పరము విడనాడినవార
 నేకులుగలరు. వీరిభావనార్థమేమయినది? ఆభావముతో
 భావనమని భ్రమించిన వీరిని థియానభిష్టులనుటకు బహు
 లు-తిక్క-భిరస్సుపిట్టలనుట లెన్నయనినాయభిప్రాయము.
 కలకత్తాలో నిర్దరి జుట్టిలకు కుస్తీకి బెప్పుటకు